

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petisor egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyúlter: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Tulipán-Szövetség — Magyar Vedőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz. —
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomató-üzemzet Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Eperjes széplelkű Hölgyeihez!

Az emberi kultúra első és leghatalmasabb eleme: a növény.

Ez fogja e kulturát — magasabb fejlődésében is — tovább kísérni és betetőzni.

Megkoszorúván azt a növények legszebb osztályával: a virágokkal, a női nemnek ezen igazi szimbólumával, mely egyaránt van hivatva külső bájukat és belső erényillatukat jelképezni.

Máris szembeszökő a világ legkultúrálisabb népeinél az emberi lélek ez iránya, e törekvése.

És mindenütt, hol ez újabb, fenséges *virágkultusz* magasabb fokot ért el és egyetemes elterjedésnek örvend, mindenütt a szebb lélek: a női lélek vezet.

Nem kell utalnom rá, hogy már a középkorban is, a Provence daltelt mezein mily nagy szerepet játszott a virág a hölgyek kezében, az inlett költők: a troubadourok kitüntetésében. Nem kell kifejtennem: mennyire áthatotta és átszötte a nemzetek családi és politikai életét a virágkultúra, s hogy mennyire otthonos volt a mi régi, sok század előtti, előkelő családaink körében is.

Csak arra utalok, hogy ma Európa és az amerikai Unió művelt államaiban a virágápolásnak csodás föllendülése megy végbe; olyan, minőrről a régebbi virágkultusz alig álmodott valaha.

Csak azt emelem ki még, hogy a legmagasabb Éjszakra, ott, hol a megdermedt Természet megszüntetett minden növényi életet a maga ölén, — ott, hol előttünk csak ég van és tenger és kopár szikla meredez, melyek lehangolóan komorrá teszik állandóan a vidéket,

— a norvég Hammerfestben, a világ e legészakibb városában is, a hűvös nyár dacára, mindenütt gyönyörű virág borítja el az egy- és kétemeletes faházak ablakait, melyeket nem győztem a komor júliusban eléggé bámulni, mintha csak tündérek varázsolták volna oda, e képtelen éghajlat alá.

Mennyi gond, küszködés, mennyi fáradság, de minden felett mennyi virágszeretet kell ahhoz, hogy a növényi és állati életre alkalmatlan, eme rideg és zord tájon, egészen közel a jegestengerhez, a föld legszebb díszét meghonosítsák és állandóan fentartsák!

Egy pillantás ezen ablakokra, — és azt érezzük, mintha egy percze szebb, boldogabb klíma alá jutottunk volna.

Ez a virág hatalma!

E növényi, e virág-szépségek nélkül pedig a legenyhébb klíma is kedélytelen s kietlen.

Nem szabad hát lennie e szép hazában városnak, mely virágerdőbe nem öltözik.

A Természet szépségeit nagy arányban művelő, nagy kulturnemzetek ízléses és vonzó példáján buzdulva, fordulunk az eperjesi Város-szépítő Egyesület nevében, a mi széplelkű hölgyeinkhez, hogy — a mire hazánkban az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat hívta fel Budapest székes-főváros és egyéb műveltebb városok figyelmét, — borítsák ők is virágerdőbe házaikat, lakásaik ablakait, erkélyeit, kivált a főbb utcák emeleit, virágdíszbe; a háziurak pedig gondoskodjanak e végre művészies kivitelű, czélszerű virágtartó vasrácsokról, hogy az evégre alkalmas virágok befogadására, az

enyhébb évadban, veszélytelenül alkalmasak legyenek.*

Az anyagi és prózai alkotásokat tetőzzék be széplelkű hölgyeink ily, tisztább lelkekhez illő, költőies virágkultusszal.

Fenséges és elbájoló kép: az ily, virágdíszített város!

Reméljük teljes bizalommal, hogy minden szépért lelkesedő hölgyeink magukéva teszik e gondolatot és felhívást, és végre is hajtják mielőbb. Még ez évben, — hogy Eperjes is tanúságot tegyen az egyetemes igazságról, hogy minden szépítő-egyesületnél hatékonyabb és eredményesebb a nők vállalkozása, az ő szépítő társulásuk, ha e célra egyetértenek és kezét fogják.

E nemes vállalkozás azonban éppen nem zárja ki, hogy ama, leghőbb óhajunkat is teljesítsék, hogy ők is, a háziurak is, meg a vagyonosabbak is, anyagi erővel: tagsági tömeges belépéssel támogassák Egyesületünket, mely évek óta, érdeklődés hiányában, magára hagyatva, erejét felülmuló buzgalommal tervez, fásít, rendez, csinosít, kész parkozni és népligetet is alakítani, ha az eszközöket birtokába juttatják.

Az eperjesi Város-szépítő Egyesület választmánya nevében és megbízásából:
Ágoston Károly.

* Az Iparműv. Társulat a múlt évben ily rácsokra pályázatot hirdetett. Kassán is kaphatók ilyenek az ottani Városszép. Egyes. kezdeséből. Sőt az eperjesi egyesület is állíttat elő Buchner Sándor műlakatos által mintákat. A megszerzés könnyű. Ily rácsokat körülbelül 7-50 korona. A virágdíszítés módozatát, az erre alkalmas virágfajokat Egyesületünk külön előadásban szándékozik Eperjes érdeklődő közönségével behatóan megismertetni.

AZ «EPERJESI LAPOK» TARCZÁJA.

KALEVALA.

Március 27-ikén (szombaton) esti 6 órakor folyt le a Kollégium nagytermében, kissé gyér közönség, de igen nagyszámú tanár és diákság jelenlétében, a váravárt Kalevala-estély. Ennek fénye éppen a Kalevala nagyhírű fordítójának, dr. Vikár Béla fővárosi írónak és országgyűlési gyorsírói revizornak, a finnek világirodalmi értékű eposzáról, a Kalevaláról tartott szabad-irodalmi előadása volt. A legnagyobb elismerésnek hangján kell itt mindenekelőtt megemlékeznünk David Károly theologusnak komoly és előkelő szavaltáról (Váradai A.: «A szivárvány»), a Szanik E. és Kapy Gy. tanárok által mesterileg vezetett theol. akad. (Kreutzer: «Vándor vasárnapja»), és praeparandiai (id. Kapy Gy.: «100. szoltár») énekkar előadásáról és Becht József koll. tanítóképző-intézeti tanár városunkban oly általánosan ismert és méltányolt kettős zongorajátékáról (Chopin F.: «Scherzo»).

Lelesk eljenzések kíséretében ment föl a pódiumra Vikár Béla, és rendkívül vonzó előadásban ismertette a Kalevala szerkesztését, annak alkotórészeit, összegyűjtését és legelső kiadását stb. Rendkívül zengzetes és hangzatos fordítása, mely 20 évi fáradozásának méltó gyümölcseként, a mult napokban az Akadémia kiadványai között, a vallás- és közoktatásügyi miniszter támogatásával jelent meg, a Kalevala leghívebb fordítása, mely ma már az összes művelt európai nyelveken is napvilágot látott. A magyarban ára 12 kor.

Mint a lant a művész kezében, úgy kezeli Vikár a

finn eredetivel együtt a székelyes ízü magyar nyelvet a fordításnál a maga művében. Feszült figyelemmel hallgatta a közönség és a diáksereg az ő alapos, tanulságos és igen zengzetes fejtegetéseit és különösen két kiválóan szép részletnek, az ének hatalmának s a csodálatos elrablásának, s annál a házi áldásnak valóban gyönyörű és rythmikus, hű fordítását. A történeti hűség kedvéért megemlítjük, hogy az estély után Vikár Béla tiszteletére, ki a Theol. Akad. tanári kar a konviktusban látott vendége volt, a koll. tanári kar a konviktusban közös vacsorát tartott, a melyen az illusztris író és vendéget dr. Szlavik Mátyás koll. rektor méltóképpen méltatta és éltette. Valamint megemlítjük azt is, hogy az estély jövedelme közel 100 koronát eredményezett, a melyben Tahy József alispán és koll. h. felügyelő és Bánó Aladár vármegyei főjegyző és ev. egyházfelügyelő 4 kor., Gömör J. és Nikelszky Z. 2 kor. és Teltsch K. és Jeney Z. 1—1 kor. felülfizetése is szerepel. Az estély csekély jövedelmére való tekintettel, az író a maga *útiköltségét*, 50 koronát nagylelkűleg az «Otthon-nak ajánlotta fel. Még szerencsénk lesz hozzá őszszel a Széchenyi-körben, a hol zeneestély keretén belül, fonografon eredetiben fogja bemutatni a Kalevala szép és a magyarral rokon érzésű dalait.

De örökítsük meg lapunkban is, olvasóink lelki gyönyörűségére, az általa bemutatott, következő, szép részleteket:

Az elsőnek címe a 44-ik énekben «Az ének hatalma». A hős Vajnamöjnen ugyanis megzendíti a hártát és minden élő állat, még a tündérek is a levegőben, szárazföldön és tengeren, fölkerelkednek és odagyűlnek a zene hallatára. A zene mindnyájuk szívét úgy meg-

hatja, hogy sirva fakadnak. (A magyar ember is sirva vigad.) Magának a hősnek szeméből is nagy könnyecsek gördülnek alá, leesnek a földre és a tengerbe hullnak, a hol gyönyörű kékes gyöngyökké alakulnak át.

E remek szép részlet Vikár fordításában így hangzik:

Ott az öreg Vajnamöjnen
Zengett egy nap, másnap újfenn,
Nem volt ott vitélő egy se,
Nem volt férfi még oly büszke,
Nem volt férfi, sem menyecske,
Sem egy hajfonatos hetyke,
Hogy sirva ne fakasztaná,
Szívét meg ne olvasztaná;
Sirtak ifjak, sirtak vénnek,
Sirtak nőtelen legények,
Sirtak mind a házas hősök,
Fiúk is, feleldősök,
Fiúk, szüzek, minden népség,
Apró-cseprő lánycselédség,
Oly csodálatos az ének,
Dala oly varázs a vénnek.
Vajnamöjnennek magának
Könyei kicsordulának.
Kicsordul szeméből könye,
Masikából más csöpög le,
Képre alá potyoga,
Ő szépséges orczáira,
Ő szépséges orczájáru
Széles állára aláhull,
Széles álláról pediglen
Magas mellére perog le,
Magas melléről megintlen
Ő telepe terdeire,
Ő telepe terdeiről
Nemes lábai hegyére,
Nemes lábai hegyéről
Lába alá a földre térül.

Válasz az «Amerikai levél»-re.

Az EPERJESI LAPOK f. évi február 28-ikán megjelent, 9. számában «Amerikai levél» czímen cikk jelent meg. Ez az Amerikába szakadt eperjes-egyházmegyei papságot hazaellenes törekvéssel vádolja. A m. t. Szerkesztőség «bővebb értesülések beszerzéséig» fentartással közölte e levelet. Az eperjesi papságnak eddig még meg nem támadott, igaz magyar hazafisága érdekében utána-jártam e vádaknak, és, hiteles forrásból vett értesülésem alapján, van szerencsém kérni a m. t. Szerkesztőséget, sziveskednék soraimnak, a tárgyilagosság szempontjából is, becses lapjában helyt adni.

Az amerikai viszonyok rendezetlenek és — sajnos — áldatlan állapotban vannak. Róma, rendezni kívánván az Amerikába szakadt magyar és más gör. katolikusok helyzetét, Ortinszky Szo'tér galicziai szerzetest nevezte ki Amerikába püspöknek. Ortinszky kinevezetésének egyik legfőbb oka az, hogy a nevezett, mint szerzetes, nőtlen ember. Róma ugyanis arra törekszik, hogy, ha törvényben biztosítja is a görög szertartású katolikus papok nőstülési jogát, a püspöki székekre — okulva egyik-másik eseten — csupán nőtlen, vagy legfeljebb gyermek-nélküli övegy papot nevez ki. Rómának ezt a törekvését természetesen csak tisztelet és elismerés illetheti.

Az Amerikába kinevezett Ortinszky püspök ellen a kivándorolt papok közül nagyon sokan keltek ki. E kinevezéssel kiváltképp azok nem voltak megelégedve, a kiknek beteges ambícióját Rómának ezen ténye hosszú időre lehetetlenné tette. A papság és ennek következtében a nép három, nagy pártra szakadt, a szerint, milyen egyházmegyéből származtak azok a papok, a kik az amerikai parochiák vezetésével meg voltak bízva. Az eperjesi, a munkácsi és a galicziai papság mindmegannyi nagy tábor, a mely, a közügy legnagyobb kárára, nem tudott egymással kiegyezni, egymáshoz közeledni.

Ortinszkynek mind a három táborban voltak hívei éppúgy, mint ellenségei. Csak természetes, hogy a közügy ily körülmények között nem haladhatott előre.

Az eperjesi papok — a mint föltétlenül hiteles forrásból veszem — a püspök elleni harcban elvből nem vettek részt. Nem azért, mintha annak sok tekintetben nagyon is kielesített politikájával és eljárásával meg lettek volna elégedve, de mert benne Róma kiküldöttét látták. Hogy az engedelmesség e tényében hazaellenes törekvésnek csak némi árnyéka is volna, azt határozottan tagadnunk kell. A ki, mint katolikus ember, Róma kiküldöttének engedelmeskedik, nem bírhat hazaellenes szándékkal. De hogy az eperjesi papságot még a távolban is az ismert és az ideiglenesen elhagyott magyar hazában sokszor kimutatott, tiszta hazafias érzelmekkel vezette és lelkesítette, mutatja azon nemes törekvése, a melylyel azt a célt tűzte maga elé, hogy a Róma által oda küldött püspök személyével kibékítvén mindenkit, őt magát is a helyesebb és a mi érdekeinknek megfelelő irányba terelje.

E czélból az eperjesi papság azzal a szándékkal, hogy megszüntesse a hirlapi pizskolódást, mely a püspöki tekintélyt a papságával együtt sárba tiporta, és helyreállítsa a rendet, tanácskozással gyűlt egybe, a melyet 1908. október 28-ikán Harrisburgban tartott.

E gyűlésen az eperjesi papok közül 11-en jelentek meg s ott 12 pontból álló jegyzőkönyvet vettek föl, mely jegyzőkönyv hivatva lett volna biztosítani a püspök ellen a népet, a papságot, de viszont a püspököt is, illetve a püspöki tekintélyt. A gyűlés e jegyzőkönyvet, annak határozataival együtt az eperjesi papságra kötelezőnek nyilvánította.

E jegyzőkönyvet — sajnos — a püspök eredetileg nem fogadta el, sőt azt meg is változtatta. Az ennek következtében megindult tárgyalás folyamán azonban az eperjesi papságnak sikerült a püspököt véleményének megváltoztatására bírnia, sőt a munkácsi papságra is hatnia, hogy a közös munkában ne az ellentétet, de az együttes munkálkodást tartásák szeméik előtt. Hogy ezt az együttes működést biztosítsák, az érintett gyűlés eredeti jegyzőkönyvét a munkácsi papság vezető embereivel közölték. A törekvés azonban nem járhatott eredménnyel, mivel az eperjesi papokat más cél vezette, mint a munkácsiakat. Előbbiek azon elvből indultak ki: «Először meg kell állapítani a védelem szempontjából szükséges pontozatokat s azután tárgyalni a püspökkel s, kellő garancia mellett, vele egyetemben rendezni az egyházat». A munkácsi papok fölfogása azonban más volt, t. i.: «Kimondani a szakadást a püspöktől és csak akkor tárgyalni». Hogy e két elv közül melyik a helyesebb, bizonyítanunk nem kell. Az első mellett szól a Róma iránt tanúsított köteles tisztelet s a püspöki hatóság iránt való engedelmesség.

E nem egyező fölfogás következtében a munkácsi papok kijelentették, hogy az együttes tárgyalásba nem mennek bele. E miatt új gyűlést kellett tartani, a melyet Philadelphiában, 1908. decz. 29-ikén meg is tartottak. E gyűlésen az eperjesiek közül 13-an jelentek meg, s, ismételt megfontolás után, az első tanácskozás jegyzőkönyvét egyhangulag elgogadták és kimondták, hogy azt ki is fogják hirdetni.

És most jön a nagy hiba. A második tanácskozás után a püspökkel újra tárgyaltak, a ki a jegyzőkönyv eredeti szövegét tényleg el is fogadta, az általa kiadott körözüvényben azonban nem ragaszkodott ahhoz. Ha tehát az eperjesi papok nevében kiadott, állítólagos körözüvény szövege kifogás alá esik, ez nem az ő hibájuk; ez ellen ők hol szóval, hol írásban tiltakoznak.

Az amerikai ügyek rendezése kétségkívül nagyfontosságú dolog. Nagy mértékben elősegítené ennek rendezését az a körülmény, ha a munkácsi papság az eperjesivel karöltve járna el. Sikerül-e e két egyházmegye papsága közt egyetértést létrehozni, egyelőre még kétséges. Pedig ettől függ minden.

Ennyit az eperjesi papság hazafiságáról. A mi illeti az «Amerikai levél» többi állításait, röviden azokat is érintem. Egyik helyén azt mondja, hogy a galicziai barátokat jezsuiták nevelik. Ezen állítása most már nem áll, mivel a galicziai baziliták reformjának munkája, a melyet tényleg a jezsuiták vittek véghez, már rég be van fejezve; azok ma már önállóan vezetik ügyeiket.

Nagyon czélirányos azon kijelentése is, a melyben Ortinszkyvel kapcsolatban nevezettre azt a megjegyzést koczkatja, hogy «nem hiába a jezsuiták keze alól került ki». Mindenkire nézve csak dicséret, ha nagy

ember nevelése alól került ki. Hogy pedig a jezsuiták milyen nevelők, azt művelt ember előtt nem kell részletezni.

De nem hagyhatom szó nélkül a következő sorait sem: «A körlevélben többé-kevésbé nyíltan támadják az eperjesiek a munkácsi egyházmegyéből idekerült papokat. Azokat, a kik nem hiába kerültek ki a hazafias Firczák kezei alól, itt is mindig megállták helyüket».

Ez mindenekelőtt a körlevélben nincs meg, másodsor szerencsétlenül megválasztott védelem, mivel tények nélkül nem használ sokat. A ki ismeri az eperjesi püspököt: dr. Vályi János Ó Nagyméltóságát, az előtt fölösleges az ő személyére, nemes munkásságára, közismert hazafiságára hivatkozunk, hisz mindnyájan ismerjük, tudjuk, mit tett ez a férfiú, a vallás-erkölcsi és hazafias nevelés szempontjából, nemcsak a saját papságánál, de a vezetésére bízott iskolákban, a tanítóság közt éppúgy, mint a népnél. Az ő kezei alól kikerült papság tényekkel bizonyítja azt a hazafiságot, a melyet semmiféle köpenyvel nem lehet pótolni.

Dr. Rusznák Miklós,
theol. akad. tanár.

Munkásházak.

Hazaszerte szép akció folyik a gazdasági munkások érdekében. Örömrökre szolgál, hogy ebben az emberbaráti cselekedetben vármegyénk is részt vesz. Nem tudjuk eléggé elismerni az ezirányú szociális tevékenységet, s mivel a bérházban nyomorgó munkások érdekében a mi városunk, mint községünk szintén közreműködhetik, jónak látjuk — azokra a, nagy érdekekre tekintettel, melyeket a gazdasági munkásházáról szóló törvény érint — a törvényt ismertetni s mindenkit, a ki a békés paczifikációnak barátja, ezen sorainkra melegen fölhívni.

A gazdasági munkásházáról való törvény szerint munkásházak azokon a helyeken épülnek, a hol legalább tíz munkáscsalád jelentkezik avégből, hogy szeretne saját otthonába jutni. De ez csak az első lépés. A jelentkező munkásoknak ezt az ügyét a képviselőtestületnek magáévá is kell tennie. Következik tehát, hogy a hol munkásházak épülnek, ott a munkásság s a birtokos-osztály között egyetértés és kölcsönös méltányosság legyen. Ezt a munkások jól fölfogott érdekében kívánjuk. Mert a dolog úgy áll, hogy a munkásházakat kölcsönből építik, és a munkás, a kinek nincs hitele, hogyan kap kölcsönt? Csak úgy kap kölcsönt, hogyha a községi képviselőtestület, avagy a vármegye érték kezességét vállal.

A kölcsönt a községi képviselőtestület, vagy maga a törvényhatóság szavazza meg s veszi fel a munkásházakra. A törvény pedig ezt azzal teszi mindenütt lehetővé, hogy fölhatalmazza a földmívelésügyi minisztert, hogy a konvertált kölcsönök kamatterhéből, valameddig a kölcsön fennáll, 2%-ot elvállaljon. Az eddig fölvet munkásházi kölcsönöknél a munkásra a kölcsön-törlesztésnek tehát kétharmada hárul; nyilvánvaló, hogy midőn a maga kis fészkebe a munkás bevonul, nem fizet többet, mint a mennyit eddig bérházban fizetett.

Mivel a képviselőtestületben a gazdák ülnek, a kiknek a fölvet kölcsönért jót kell állaniok, már

Vízceppjei gördülének
Óreg Vajnamó szemének
Kéklő tenger széleiglen,
Kéklő tenger széleitől
Végzetlen víz ölébe,
Fekete iszap fölébe.

Ott az öreg Vajnamójnen
Maga szóval így szólal:
«Van-e itt az ifjú népben,
Ifjú népben, itt e szépben,
Ebben a hatalmas hadban,
Egy őstől való csapatban
Könyemnek kihalszója
Végzetlen víz öléből?»

Ifjak ott im így szólak,
Viszont vének válaszolnak:
«Nincsen itt az ifjú népben,
Ifjú népben, itt e szépben,
Ebben a hatalmas hadban,
Egy őstől való csapatban
Könyednek kihalszója
Végzetlen víz öléből.»

Hallja ezt egy kékes kácsa,
Odajött a kékes kácsa;
Óreg Vajnamójnen mondja:
«Te kék kácsa, víz közepett'
Száddal bukdácsolj eleget,
Vágod váltig a vizeket;
Eredj, hozd fel könyeimet
Végzetlen víz öléből.»

Ment a kácsa kihalszani
Vajnamójnen könyceppjeit
Végzetlen víz öliből,
Fekete iszap köziből;
Tengerből a könyvet hozza
Vajnének kezébe vissza,

Már a könyvek mássá lőnek,
Gyönyörűségessé nőttek:
Drága gyönggyé dalmahodtak,
Fényes kővé finomodtak,
Kincsévé király uraknak,
Örömévé a nagyoknak.

A második, remek szépségű részletnek címe «A házi áldás». Ennek a keresztyén gondviselő Istenben vetett hitre emlékeztető szövege, Vikár fordításában, a hős ajakán így hangzik:

«Add, teremtőm, engedd, isten,
Add, hogy boldoguljunk itten,
Éljünk mindig békességgel,
Haljunk majdan tisztességgel
A felséges finn hazában,
A szépséges Karjalában!»

«Óvj, állhatatos teremtő,
Ments meg minket, ékes isten,
Ments meg férfi-fondorlattól,
Vénasszonyi gondolattól;
Bírd le földi bánalmaink,
Verd le vízi ártalmaink!»

«Állj magzatid mellett mindig,
Gyámold gyöngye gyermekidét,
Vedd éjente oltalomba,
Órizd őket nappalonta,
Rontó nap ne süssön rája,
Rontó holdvilág ne bántsa,
Rontó szél ne ráncigálja,
Rontó eső meg ne vágja,
Fagy ne forduljon feléje,
Zord zimankó meg ne tépje!»

«Vaskerítést vonj eléje,
Kővárat kötöz köréje

Minden élő birtokomnak,
Népem mellett oldalaslág
Földtől fogva fel az égig,
Égtől le a föld színéig
Én nekem örök otthonomul,
Gyámolómul, oltalmamul,
Írlyem hogy fel ne falja,
Ellenem hogy el ne hordja,
Míg világ világul lézen,
Hold aranylik fenn az égen!»

Erről csakugyan el lehet mondani:

«Sohsem hallottam hasonlót
Ezen a kerek világon
Vajnamójnen vigalmához
A nagy nótafa dalához.»

Vagy a hajósemer imádsága így hangzik:

«Ringasd, szél, a bárkát szépen,
Vidd el, víz, a kis ladikot,
Légy lapátjaim segédje,
A kamások könnyebbsége
Végzetlen víz mezein,
Tágas tengerek tetein;
A lapátok ha piczinykék,
Evezősök hogyha gyengék,
Faron ülök ha kicsinykék,
Hajó sáfári ha zsengek,
Add, óh Ahti, tenlapátod,
Sajkád, víz ura, sajátod,
Új lapátot sokkal jobbat,
Különb kormányt, biztosabbat!
Lapát mellé magad ül le,
Evezgetni települj le,
Engedd, a fabárka fusson,
A vashorgú vigan jusson

pedig a jezsuiták előtt nem kell a következő sorait nyíltan támadják egyeből idekerült érültek ki a hazagállták helyüket".incs meg, másodnem, mivel tények az eperjesi püspögát, az előtt fölöságára, közismertnyáján ismerjük, erkölcsi és hazasaját papságát a tanítóság köztől kikérült papagát, a melyet öni.

Rusznák Miklós, tanár.

ak.

Basági munkások ebben az emberészt vesz. Nem szociális tevékenymunkások érdekszintén közre nagy érdekekre kasházakról szóló mindenkit, a ki bankra melegen

törvény szerint ének, a hol leggyöböl, hogy szeak az első lépés. yet a képviselőövetkezik tehát, ott a munkásság s és kölcsönösok jól felfogottgy áll, hogy a munkás, a kinek csak úgy kap testület, avagy a

let, vagy maga fel a munkásészesi mindenütt ügyi minisztert, eből, valaméddig Az eddig fölvetta a kölcsön-törvívánvaló, hogy s bevonul, nem házban fizetett. zádák ülnek, a állaniok, már

hangzik: épen.

ebből is nyilvánvaló, hogy a munkásosztálynak igenis szüksége van azoknak jóindulatára, a kik a saját otthon megszerzésében őket gyámolítani hivatottak. Nem lehet el sem képzelni, hogy a hol a munkásosztály valami lázongó, önmagával meghasonlott, keserű lelkű ember után indul, és a társadalmi meghasonlásnak annyi kellemetlen magját elhinti, hogy ott, mikor a munkásosztálynak annyira égető ügyéről, a saját otthona szerzéséről, legyen szó, valami nagy szeretettel karolnak fel azt és a rájuk köveket dobókat kenyérral hajtanák vissza. Az emberi természet ily nagylelkűségekről nem akar tudni. Jó bánás, békeosság, szeretet hasonló virtusokat fakaszt. Békétlenség, méltatlanság, gyűlölség pedig elhidegíti a szíveket. Azért legyünk bár akármilyen foglalkozási sorban: becsüljük meg egymást; legyünk egymás iránt méltányosak és igazságosak.

Viszont a gazda-osztályhoz is kérészavál vagyunk. Jó munkást, a kit letelepítenek, a kinek otthont adtak, a ki Amerikára nem gondol, úgy lehet kapni, ha ott, a hol a belső ingatlan szerzése a munkásra meg van nehezítve, az áldott törvény nyomán szeretettel foglalunk a munkásoknak építendő házakkal. Meg kell nézni Szentes, Makó, Hódmezővásárhely, Zenta munkásnegyedét. E helyeken egész munkás-városnegyedek épültek, vagy épülnek. Örömmel megy végig pl. az az ember Szentesen a Darányi-utcán, a hol a népjólétnek kedves jelenségeivel találkozunk, a hol ezer és ezer kis-ekszisztencia keserű lelkét fordította meg a törvényhozás gondossága és a miniszter népszerűsége.

Szinte azt szeretnők mondani magistratusunknak: «menjenek oda tanulni a társadalmi pacifikáció művét».

Végtelenül örülnénk, ha hírlapírói tollunk egy nagy közkérdés úterére tapintott volna és cikkünk nyomán e szociális téren kezdeményező munkásság következne!

A Sorompó megalakulása Eperjesen.

A szunnyadó természet életrebredekor, bimbófakadaskor lett a magyar iparvédelem ismét egy lelkes szívek- és reményteljes elhatározásoktól védett bástyával erősebb, Eperjes városa pedig egy új egyesülettel gazdagabb. A nemzet boldogulásához, politikai és gazdasági függetlenségéhez vezető úton egy csak a minap kibontott zászló alatt, lelkesedéstől áthatott kis sereg halad. E zászló, melyre az «aranyifjúság» tett fogadalmat, a Sorompó zászlaja! A hegyről lezuhanó lavina nem halad gyorsabban, mint a mily erővel ragadja magával a nemzeti öntudattal telt lelkeket a hazafiúi lelkesedés fellángolása. E lelkesedés, a fajszeretet, a függetlenség és szabadság utáni ep-dő vágyakozás teremtette meg a Sorompó Országos Iparvédő Liga eperjesi osztályát.

F. hó 28-ikán d. e. 11 órakor tartotta az eperjesi Sorompó alakuló-gyűlést, Semsey Boldizsár főispán elnökölte, Semsey Boldizsárné, Bánó Aladárné, dr. Vályi János gör. kath. püspök, Krayzell Aladár polgármester, dr. Szlávik Mátyás koll. igazgató, dr. Mikler Károly jogakadémián, Uhlarik Mátyás kir. tsvszéki elnök, dr. Csatory Ágoston egyet. magántanár, Tergina Gyula kir. tanfelügyelő védnöksége alatt. Már előző napon

Át a szörnnyű zajlók helyén,
Tarjagos habok tetején!

S végül Ilmári kovács imája így hangzik:

«Óvj meg, állhatatos isten,
Tekints rám, te szép teremő,
A fiú hogy el ne fogyjon,
Anyaszülte le ne rogyjon
Teremtőnk saját sorával,
Isten intézete által!»

«Ukko, nyilvánosság isten,
Magad agg apó a mennyben!
Teríts én rám tüzes bundát,
Adj rám üngőt lánglobogóst,
Kinek vívjak védelmében,
Kinek küzködjem mögében,
Hogy fejem balúl ne járjon,
Hajam szerteszét ne szálljon
Villogó vasaknak élén,
Zabolátlan szablyák szélén!»

Ennél szebben alig zengedezik a dal a magyar nép vallásos ajakán sem.

Vikar Bélának Kalevala-estélye felejthetetlen nyomatok hagyott hátra Eperjesen az ő hallgatóiban és olvasóiban egyaránt. Tehát mielőbbi viszontlátásra a Széchenyi-körben!

Dr. Szlávik Mátyás.

a házakon lengő lobogók hirdették az eperjesi ifjúság ünnepét, sorompóba való lépését. Az alakulásra érkező vendégek fogadására a testületi zászló alatt vonultak ki a jogakadémia hallgatói üdvözölni azokat, a kik fáradságot, időt nem kímélve siettek körünkbe, hogy együtt örüljenek velünk, kitartást, buzgóságot öntsenek a küzdelmekről netalán visszarettenő lelkekre.

Az alakulás napján a városi Vigadó nagytermét előkelő közönség és a helybeli intézetek tekintélyes számú ifjúsága töltötte meg, mely élvezettel hallgatta meg az ünnepély változatos programjának első pontját: az állami tanítónőképző-intézet növendékei által, Moyses Miklós zenetanár dicséretreméltó vezetése alatt előadott «Magyar dal»-t, mely ének kísérettel szolgált Fluck Erzsébet III. é. tkpint. növendék teljesen átértett, lelkesen előadott szavalaatához.

A gyűlésen, melyet Semsey Boldizsár nyitott meg, ott volt Eperjes társadalmának színe-java, a mely ez alkalommal is megmutatta, hogy tud együttérezni az ifjúsággal, tudja méltányolni annak hasznos munkásságát, nemes törekvéseit. Elnöklő főispán beszédében rámutatott arra a példátlan haladásra, melyet az utolsó évtizedekben Magyarország az iparfejlesztés terén tett, utalva sárosvármegyei példákra. A jövőbeni még fokozottabb haladásban való reményének adva kifejezést, üdvözölte a megjelent közönséget, a budapesti és kassai kiküldötteket s a díszgyűlést megnyitotta.

Utána dr. Mikler Károly jogak. dékán fejtegette az iparfejlesztés és iparvédelem nehéz problémáját, melynek megoldásához nem elég a pillanatnyi lelkesülés, hanem csak a kitartás, lankadatlan munkásság az az eszköz, a mely képessé teszi a czél felé törekvőt a lépten-nyomon előbukkanó akadályok legyőzésére.

K. Szász Béla a budapesti Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesület nevében üdvözlö a Sorompó zászlaja alá gyűlekező ifjúságot, a melynek lelkesedése nem frázis, nem szalmatűz, mert hiszen az ifjúság volt mindig s lesz a jövőben is a szabadság, egyenlőség, testvériség szent eszméinek előharcosa ebben az országban. Reméli, hogy Eperjes példája követőkre fog találni, a harci riadó nem fog eredménytelenül végighangzani a Kárpátoktól az Adriáig, s rövid idő alatt egy egyesleges Sorompóba fogja állítani a nemzetnek minden honfiát és honleányát.

Dr. Téglás Géza, a budapesti Sorompó elnöke, lelkes szavakkal tárta fel a hallgatóság előtt a Sorompó eddigi rövid, de máris nagy eredményeket feltűntető történetét s az egyetnek nemes czélját. A czél: mindenemű vallás-, faj- és nemkülönbség nélkül tömöríteni az ideálokért mindig lelkesedni szerető és tudó magyar ifjúságot, mert csak így állhatunk meg a külföld elnyelésével fenyegető nyomásával szemben. Harcz ez, mely elsősorban a legközelebbi ellenség: az osztrák ipar ellen irányul, mely csirájában, bőséjében akarja megfojtani a szenge magyar ipart. Nem támadó a harcz, hanem csak védelmi, de ez hallgatólagosan magában foglalja az idegen ipar elleni támadást: annak kiszorítását. Ezt az óhajandó eredményt csak úgy érhetjük el, ha hazafiságunk nemesak röpké szavakban, de tettekben is nyilvánul. Az üzletekben csak magyar árut kérjünk és fogadjunk el. Az esetben, ha valamivel gyengébb minőségű is ez az őt minden áron leszorítani akaró osztrák vagy más idegen árnál, kapcsoljuk össze a hazaszeretettel a lemondás nemes erényét. Soha vissza nem térő milliók folynak ki e hazából idegen árukért; ha egyszerre nem is állíthatunk gátat az ár elé, lassú, kitartó munkával helyrehozhatjuk azt a veszteséget, mely évről-évre növekedve, a gazdasági, ipari tönköt idézi elő. Az őszinte, egyszerű szavakat nagy lelkesedéssel fogadta a közönség és zúgó tapsviharral jutalmazta a nemzeti iparvédelemnek ez egyik leglelkesebb harcosát.

Antal Pálnak a szervezkedés előkészítésének munkálatairól szóló beszámolója után a közgyűlés az elnök előterjesztésére az eperjesi Sorompó tisztikarát következőképpen alakította meg: elnök lett Antal Pál jh., alelnök Flachbart Károly th, titkár Rochlitz Dezső jh., pénztáros Chovan Sándor th; választmányi tagok: Thomola Béla, Perenyi Béla, Merny Gyula, Heincs Lajos, Balpatak Pirocska, Diváld Zsófi, Fluck Erzsébet, Dzsoszó Jolán, Polomszki László, Zsari Dániel, Matyuga Kamil, Daniel Szabó András.

A fogadalmat letévese előtt Grün Bertalan joghallgató Lampérth Géának «A magyar ifjúsághoz» cz. költe-

ményét adta elő, teljesen kifejezésre juttatva a költőnek érzelmeit.

Megható jelenet volt, midőn az egyes intézetek kiküldöttei bejelentették a Sorompóhoz való csatlakozásukat s letették a fogadalmat, melyben hűséget esküdtek annak a nemes mozgalomnak, a melynek feladata megalapítani a jövő gazdaságilag független Magyarországot. Áthatva a pillanat komolyságától, az elvállalt kötelezettség nagyszerűségétől, sorban fogadták meg a magyar ipar pártolását az állami tanítónőképző-intézet, az ev. polgári leányiskola, az ev. theol. akadémia, a kir. kath. főgimnázium, a koll. főgimnázium, a gör. kath. és koll. tanítónőképző-intézetek kiküldöttjei. A gör. kath. seminarium és az Eperjesi Kereskedők Társulatának ifjúsági köre írásban jelentette a Sorompóba való belépését.

A megalakult új egyesületet őszinte szeretettől áthatott szavakkal üdvözölte az eperjesi Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesület nevében dr. Csatory Ágost elnök, a ki felhívta az ifjak figyelmét arra a komoly munkára, arra a felelősségteljes feladatra, a melyet az új egyesület alakításával magukra vállaltak. Reméli, hogy e feladatnak eleget fognak tenni, mert látja lángolni szemeikben a hazaszeretet tüzét, mely erőt ad a léleknek a legnagyobb fáradságok elviselésére is. Minden oldalról fenyeget az armány, az alattomos ellen, kart karba öltve vívja meg ezekkel a harcot a Magyar Védőegyesület és a Sorompó. A budapesti Sorompó üdvözlétét Vezsi Kornél titkár, a kassai Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesületét Bartay Oszkár főtitkár, a kassai jogakadémia polgárait Széchenyi György gróf jogásznök tolmácsolta.

Az üdvözlések elhangzása után Semsey Boldizsár elnök, a szép kezdethez méltó folytatólagos munkára buzdítva az új egyesület tagjait, a gyűlést lelkes éljenzés közben bezárta.

Méltó befejezése volt a díszgyűlésnek a gör. kath. tanítónőképző-intézet énekkara által előadott Huber: Szabadságdal, melynek előadása a kar vezetőjének, Kizák Jánosnak, elismerésreméltó fáradozását dicséri.

Alakulás után a vendégek tiszteletére társas-ebéd volt, mely alkalmából táviratilag üdvözölték Batthyány Lajos grótot, Apponyi Albert grótot, Kossuth Ferenczet, Justh Gyulát s a budapesti Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesületet.

Az üdvözlésre meglehangú szavakkal Apponyi Albert gróf és Batthyány Lajos gróf válaszolt.

Nem tudjuk, hogy mit hoz a jövő. Az út, melyen haladnunk kell, rögzös, tövises; sok az ellenség s az emberi lélek hamar csügged. De reméljük, hogy a hazaszeretet erőt fog adni az új egyesület tagjainak az akadályok legyőzésére, s az elérendő siker busásan kárpótolni fogja a reá fordított fáradságot. Egyesült erővel haladhatunk csak előre, a széthúzás, egyenlenség pusztulásba kergeti a legéletrevalóbb népet, egyesületet is. Adja Isten, hogy minden ránk következő esztendőben csakis öröm, biztató eredmény koszorúzza az eperjesi Sorompó tagjainak kitartó munkáját! Az alap már meg van vetve, azon erős épület emelni a jövő munkája. S ha az a sok szép remény teljesebbé megy, — s ha az a fogadalmat beváltásra kerül, — s ha az eszme tette válik: csak akkor fog beteljesedni a legnagyobb magyarnak — a ki egy egész emberéletet szentelt hazánk gazdasági függetlenségének kivívására — látnoki mondása: «Magyarország nem volt, hanem lesz!» Úgy legyen!

Rochlitz Dezső,
titkár.

HIREK.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter dr. Szojka Ernő máramaroszigeti pénzügyi fogalmazógyakornokot a kolozsvári e Meislinger István eperjesi állami végrehajtót az eperjesi pénzügyigazgatóságához pénzügyi fogalmazókká; továbbá Legányi Gézát, a tótsóvári főbányahivatali pénztár díjnokát, Szerencsre cukorgyári ellenőrré; a dohányjövédéki központi igazgató dr. Melcsér Elek fogalmazó-gyakornokot dohányjövédéki központi igazgatósági fogalmazóvá kinevezte.

— **Eljegyzés.** Bielek Zoltán, a Nagysárosi Múmalom tisztviselője, eljegyezte Fabry Tivadar föld-birtokos és volt rendőrkapitány leányát, Ilonát, Felkáról.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen szüntelen tanár és orvos által tapasztalt ajánlva.

Mint ahogy értékesen utasításokat is kínálnak, kérjük mindenképp
„Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc).

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testerőt, megszünteti a köhögést, valdeket, éjjeli izzadást.

„Roche”

Legjobb orvos rendelésre a gyógyszerár-
házban. — Ám tetszik 4-5-nyar.

— **Iskolalátogatás.** Dr. Mazy Engelbert, a kassai tankerület kir. főigazgatója, péntektől szerdájig Eperjesen tartózkodott, és az itteni kir. kath. főgimnáziumot hivatalosan meglátogatta.

— **Szemgyógyintézet** van Miskolcra a csabai-úti szanatóriumban.

— **Áthelyezések.** A Ksod. vasút vezérigazgatósága *Danzinger* Sándor állomástönököt Budapestre, *Nagy Dezső* hivatalnokot Korompárol, mint állomástönököt, Kisladnára és *Gal Gyula* hivatalnokot Batizfalváról Eperjesre áthelyezte.

— **Halálozások.** Özv. *Faltin* Jánosné szül. kiszuczai Kubicza Anna, m. kir. p.-ü. számtiszt és volt cs. és kir. hadnagy özvegye, márcz. 23-ikán, 73 éves korában, Besztercebányán elhunyt. Benne *Faltin Géza*, a Sárosvármegyei Gazdák Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetének ügyvivő-igazgatója, édesanyját gyászolja.

Vajda Gyula, bölcsészettudor, kegyesrendi áldozár, egyetemi ny. r. tanár, márcz. 26-ikán, korának 66-ik évében elhunyt. A 70-es évek elején, mint próbaéves tanár, a kasszabeni piaristagimnáziumnál működött.

Tahvári és tarkeői *Tahy Gyula*, sárosvármegyei nyug. iktató, márcz. 30-ikán, életének 55-ik évében Eperjesen elhunyt.

— **Az Országos Vöröskereszt eperjesi fiókegylete** ápr. 4-ikén, vasárnapon, d. e. 11 órakor a vármegyeháza kistermében tartja évi közgyűlését. Táragsorozat: 1. Titkári jelentés. 2. Jelentés a pénztár állapotáról. 3. Indítványok.

— **Eperjesi tanárok Budapestén.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a tanító- és tanítónőképző-intézetek tanárai részére a fővárosban márcz. 29-ikétől ápr. 3-ikáig szociológiai tanfolyamot rendezett. Ezen Eperjesről *Gerbery Sándor*, *Gerhard Béla*, *Slajchó Mihály* és *Szemere Márton* tanárok vettek részt.

— **Színház.** *Szabados* László színtársulatával apr. 11-ikén érkezik városunkba. Bemutatóul vasárnap este «A tatárjárás»-t, ezt megelőzőleg d. u. «Az iglói diákok»-at; hétfőn d. u. «A nagymamá»-t, este pedig «A cigánybáró»-t adják elő.

— **Ugyan, ugyan, azért nem kell úgy búsulnia!** Holnap már megint egészséges lesz és velünk tarthat a kiránduláson; vegegyen be hat drb Fay-féle eredeti szódai pasztillát torró tejben. Azután szopogasson néhányat szájában és meglátja, hogy holnap már teljesen rendben lesz. Tessék, itt van néhány belőlük; én minden nyári utazásom előtt jól ellátom magamat velük és így átengedhetek belőlük néhányat. Különben sem drágák, egy doboz ára csak 1 kor. 25 fillér és minden gyógyszerárban, droguista- és ásványvíz-üzletben kapható. Magyarország és Ausztria részére főképviselet: Guntzert W. Th. Bécs VI./1., Grosse Neugasse 27.

— **Öngyilkosság.** Hedrii *Hedry* Ernő másodéves joghallgató Eperjesen, Szebeni-út 14. sz. a. levő lakásán április 1-jén délután forgópisztolyal magát agyonlőtte. Tettének okát nem tudják; de egyidő óta búskomornak mutatkozott. A rokonszenves és tanulmányában is szorgalmas fiatalember fia volt néhai id. Hedry Ernő radácsi földbirtokosnak és özvegye szül. dombóvári *Kacsóvics* Idának. A holttestet Radácsra vitték és az ott történt beszentelés után a berzenkei családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Az öngyilkosság Eperjesen és vármegyénkben, hol az elhalt ifjúnak családja általános tiszteletnek örvend, nagy részvételt kelt. A temetésen az eperjesi jogászfűjság magát *Antal Pál* jogásztisztületi elnök és *Uhlarik József* joghallgató által képviseltette. A jogakadémia tanári kara megbízásából dr. *Mikler* Károly egyet. m. tanár, dékán jelent meg a temetésen, és a tanári kar őszinte részvételét kifejezte.

— **I-ső állami ezüstéremmel kitüntetett** telivér sárga orpington-tyúk és óriási pekingi kacsa *kelteő-tojások*, valamint *fajtisza tavalyi vaddekok* kaphatók *Bielek* Zoltán fajbaromfi-tenyésztésében, Eperjes, Szebeni-út 30. szám.

— **Új cég.** Az eperjesi törvényszék *Gottelher* Lipótné borkereskedő cégét bejegyezte. Cégvezető *Gottelher* Lipót.

— **Köszönetnyilvánítás.** A M. Kárpátgyesület Eperjesi Osztályának márcz. 25-ikén tartott turista-estélye alkalmából Balpatak Imre, az Osztály lelkes tagja, 4 koronával járult az Osztály nemes céljainak előmozdításához. Ezt hálás köszönet kifejezése mellett emezzel nyugtázom. *Theisz Á.* az Osztály pénztárosa.

— **A húsvéti levelezés** céljaira ajánljuk a M. Kárpátgyesület Eperjesi Osztályának kiadásában megjelent, szinyelipóczi völgyrészleteket ábrázoló, igen szép és olcsó képes-levelezőlapokat. Ezek

a lapok a külföldről származó, tarka-barka lapokkal szemben azért is előnyben részesítendőek, mert hazafias célt szolgálnak. U. i. Sáros megye legszebb vidékének megismertetésére valók, a mely munkában mindnyájan kell, hogy közreműködjünk. Egy-egy lap ára 5 fillér; a M. Kárpátgyesület Eperjesi Osztályának tagjai az Osztály központi irodájában (*Theisz Á.*, Fő-utca 59.), úgyszintén az Osztály kasszabeni és bártfai osztály-képviselőinél 1 koronáért 35 darabot kaphatnak.

— **Húsvéti tojások,** magyar gyártmányú illatszerek és locsolók *Theisz* Árminnál Eperjesen, Fő-utca 58. sz. alatt nagy választékban, olcsón kaphatók.

— **Eperjes város legszebb villanegyede.** Eperjesi olvasóink tájékoztatása céljából *lapunk mai számához mellékeljük* az új villa-negyed tervét, melynek keretébe volna illesztendő a város tulajdonát képező «Zöldfa»-kertnek a Jókai-térrel való kapcsolatos parkirozása. Azt hisszük, hogy ez czelszerűbben oldaná meg a városi sétány ügyét, mint a Fő-utczának tervbe vett parkirozása, mely csak a fő-utczai kereskedők és háztulajdonosok megkárosodását vonná maga után.

— **Az Országos Gyermekvédő Liga** javára május végén, esetleg pünkösd második napján Eperjesen kerti-ünnepély van tervbe véve. A Liga érdekében eddig az Eperjesi Vöröskereszt-Egylet fáradozott. Húsvétkor utczai- és templomi gyűjtéseket rendezett — szép eredménnyel. Közönségünk a nemes-célú intézményt pártfogásába vette, s így remélhető, hogy az idén is szívesen áldoz a Liga céljaira. A kerti-ünnepély fényesnek ígérkezik. *Lapunk* közelebbi számában már módunkban lesz az ünnepély előkészületeiről olvasóinkat tájékoztatni. Az akció élén *Semsey Boldizsárné*, Sárosvármegye főispánjának neje áll.

— **Ruhák** a legszebben tisztítanak és festenek *Haltenberger* Béla ruhafestő-gyárában, Kassa. Képvisele Eperjesen *Theisz* Ármín cég által.

— **Az Ev. Nőegylet közgyűlése.** Tévedésből csak most adunk hírt az Ev. Nőegylet közgyűléséről, mely a tagok igen nagy érdeklődése mellett folyt le márcz. 17-ikén *Sztehlo* Jánosné elnökle mellett. *Mayer* Endre titkár tüzetesen referált a felmerült folyó-ügyekről, a múlt évi zárószámokról, a pénztáros pontosságáról, lelkiismeretességéről stb. A közgyűlésen általános érdeklődés tárgya volt az *ingyen-lej ügye*. *Vogel* Béla pénztáros ugyanis, nemes szíve sugallatát követve, annak idején azt a szép eszmét vetette fel, nem volna-e helyes, ha a helybeli jótékony nőegyletek összefogva, ingyen-reggelivel látnák el a szegénysorsú tanulókat, a kik közül bizony sokan nélkülözök reggelenként a betévfalafatot. A szép eszmét az Ev. Nőegylet lelkesen felkarolta, megbízta *Vogel*, tárgyaljon a többi nőegyletkeivel ebben az ügyben. A megbeszélés nem vezetvén a kellő eredményre, az Ev. Nőegylet maga létesítette — természetesen szűk korlátok közt — a nemes intézményt, a mennyiben január 15-ikétől négy gimnázista, négy képezdés és két elemi-iskolai tanulót lát el reggelenként meleg reggelivel. A közgyűlésen a szép eszme megpendítője, *Vogel* Béla azt indítványozta, hogy a segélyezendők számát emeljük s, karöltve a többi nőegyletkeivel, az őszi rendezzünk műkedvelői előadást e célra, hogy mentül több szegény gyermek részesüljön — felekezeti különbség nélkül — e jótéteményben. A közgyűlés a szép indítványt egyhangulag elfogadta. Kimondotta a közgyűlés azt is, hogy *tekintettel a diakonisszák áldásos működésére és a nagy keresletre, a pozsonyi anyaháztól még egy harmadik diakonisszát is fog kérni Eperjes számára*, s ha lehet, egy eperjesi illetőségű nőt küld fel a nőegylet Pozsonyba kiképzés végett. A tisztikar mandátuma lejárván, a közgyűlés egyhangulag a régi tisztikart választja meg; az egylet tiszteleti elnökévé nagy lelkesedéssel *Zelenka* Pálnét választották meg, a kinek elévülhetetlen érdemei vannak, mint az egylet volt kiváló elnökének; özv. *Jármay* Bélánét és özv. *Szenássy* Sándornét a közgyűlés tiszteleti tagoknak választotta meg.

— **Friss dunai halak** minden péntekre előjegyezhetőek *Kun* Sándor (ezelőtt *Holénia*) fűszer- és csemege-üzletében.

— **Az eperjesi Ev. Gyámintézet Nőegylet** márcz. 3-ikán tartott gyűlésében elhatározta, hogy mivel az általa eltartott két diakonissza-nővér a fokozott igényeket kielégíteni nem képes, még harmadikat is fog alkalmazni. Mivel azonban nem igen van kilátás arra, hogy a pozsonyi diakonissza-anyaháztól még egyet szerezhesen, s mivel — a közönség szükségletei tekintetéből — jobb, ha olyan diakonissza-nővért nyerne meg az egyület, a ki a sárosi tót nyelvet beszéli, e célból a nőegylet felhívja azokat a leányokat özvegyeket, kiknek családjuk nincsen, s a 40. évet

még túl nem lépték, hogy erre a szép pályára vállalkozzanak. Ez esetben őket kiképeztetni. A kik erre hajlandóságot és képességet éreznek, forduljanak *Mayer* Endre theol. akad. dékánhoz; ő a szükséges felvilágosításokat mindenkinék szívesen megadja.

— **A Rákóczi Kath. Kőr** márcz. 21-iki estélyéről szóló tudósításunkból tévedésből kimaradt a zene- és énekszámokról szóló referáda. A g. k. papnevelő-intézet énekkara *Kizák* János nevelésével két szép karénekkal járult hozzá est sikeréhez. Főként feltűnt az énekkar hatalmas hanganyaga és a *Kizák* János hajszálfinom technikájú solózája. Fénypontja volt az estélynek az a trio, melyet *Hoffmann* Ferencz hegedűn, *Teigina* Margit zongorán és *Váry* Ferencz gordonkán adtak elő. A három művész, — mert mindhárom igazán a maga hangszerén — oly műveltségben részesítette a műértő közönséget, a melyben még Eperjes elkényeztetett közönségének is ritkán van része.

— **Görvélykóros gyermekek** szedik a «Sirolin-Roche»-t. Ez a legjobb creosot-készítmény, melyet a gyermekek a legszívesebben szednek. Kötő hatással van az általános jó érzésre. Az orrsecretiók elmúlnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ, mint a csukamájolaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárakban.

— **A Magyarország. Munkások Rokkant-és Nyugdíjegyletének eperjesi fiókja** márcz. 21-ikén tartotta meg évi rendes közgyűlését a város ház tanácstermében. Dr. *Holénia* Gyula elnök üdvözlő- és a lefolyt év fontosabb eseményeit magában foglaló, lelkesítő beszéde után, kegyeletes szavakkal emlékezett meg az évközben elhalt *Grega* András, *Stehr* Mór és *Zsilinszky* József tagtársairól, a kiknek emlékeztétét jegyzőkönyvileg is megörökíteni kérte. Azután *Tar* Jenő jegyző beszámolt a választmány múlt évi sikeres tevékenységéről; többek között arról is, hogy a sóvári tagok kiválasztásával, részükre megalakult Sóváron a 232-ik fiókpénztár és különalappjukra 50 koronát adtak. Majd *Fleischer* Gusztáv pénztáros tett jelentést az évi pénztári- és tagforgalomról, melyből kiténik, hogy az eperjesi 155-ik fiókpénztárnak immár 242 rendes-tagja és 1800 koronán felüli segítő különalappja van. Ebből a különalappól az elmúlt esztendőben két megszorult tagtársukat segítették 20—20 koronával. Tisztújítás során, a 3 évi mandátum még nem járván le, csupán az időközben megüresedett helyek egészítették ki, és pedig: *Gadó*, eltávozott jegyző helyére *Mucha* Bertalannal, az ellenőri tisztségre *Ér* Györggyel, a választmányba *Floegel* Antal, *Gubcsó* Gyula, *Krausz* Frigyes és vál. póttagoknak 12 tagnak a beválasztásával. A központban ápr. 25-ikén tartandó 16-ik évi rendes küldött-gyűlésbe *Fleischer* pénztárost delegálta a közgyűlés. Köszönetet mondtak a Kerületi Munkásbiztosítópénztárnak az átengedett helyiségekért; valamint a helyi sajtónak a fiókpénztár ügyeinek lelkes felkarolásáért. Elnök a közgyűlés végeztével további kitértő munkára kérte tisztársait, a megjelenteket pedig arra, hogy igyekezzenek az egyletnek, ennek a szépen fejlődő munkásintézménynek városunkban minél több hívet szerezni. A magunk részéről csak gratulálhatunk a vezetőségnek példátadó buzgóságáért és kívánunk mentől több sikert!

— **«Gillette»** amerikai önbortváló-készülék 12 darab dupla pengével 23 koronáért kapható *Bilich* Ferencznél, Eperjes, Fő-utca 63. sz.

— **Az eperjesi Kölcsonös Segélyező Szövetkezet** márcz. 25-ikén tartotta rendes évi, ezúttal 22-ik közgyűlését *Tahy* József vármegyei alispán elnökle mellett. Az igazgatóság jelentése az 1908. évről is öröndetes emelkedésről szól. Veszteségei nem voltak, a mi a szigorú s körültekintő vezetésnek kiváló érdeme. A heti 40-filléres betétekből már több, mint 210,000 koronányi tőke gyűlt össze. Ez biztos helyeken van elhelyezve. Kölcsonöket csak 6%-os kamatra ad, a melyeket negyed-évenként előre kell fizetni. A kölcsönök bélyegmentesek s apró részletekben törleszthetők. Az egyület tagjai kilencztedrészben a szegény néposztályból és kiskorúakból kerülnek ki. Gondos szülők nagyon okosan teszik, ha gyermekeik részére bizonyos heti betéteket fizetnek be. Ezeket azonban hónapokra s évekre előre is be lehet fizetni, mert ezen betétek körülbelül 5%-ot kamatoznak és néhány év alatt szép tőkévé fejlődnek. Az ily kamatoztatás biztosabb s jobb az életbiztosításoknál, mert míg ez utóbbiaknál halál esetén a befizetett díjak elvesznek, a szövetkezetnél 5%-os kamatos-kamattal kifizettetnek. Kölcsonök felvétele is nagyon előnyös, mert a kinek pl. 500 korona kölcsönre van szüksége, az, ha, mint tag, elfogadható kezest ad, vagy bekebelezeti az összeget, két korona heti betétjével öt év alatt annyit gyűjt össze, hogy

vele a tőkét teljesen fedezi, s még kamatban is nyer. Értékpapírokra s részvényekre hasonló föltételek mellett folyósít kölcsönöket. A legkisebb kölcsönösszeg is megszavazható. A szövetkezettnek szépen látogatott gyűlése örvendtes tudomásul vette az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentéseket s a felmentvényt megadta, hálás köszönetének s elismerésének kifejezésével Mayer Endre igazgató iránt, a ki a szövetkezetet nagy buzgósággal vezeti. A szövetkezet elnökévé újból Tahy József alispán választott; igazgatósági tagok lettek: dr. Kakusz Béla, dr. Ghillány György és Gregor Endre mint rendes-tagok, dr. Flórián Károly mint póttag. Ezen, jótékony-sági alapon álló szövetkezetet, mely 22-éves multjával fényesen igazolja, hogy a szolid alapokon nyugvó hitelszövetkezetek közül való, a közönség pártoló figyelmébe ajánljuk. Számos ház és kisebbszertű villa, melyek városunkat nagyobbá, szebbé s egészségesebbé teszik, kivált a szegényebb néposztályra nézve, létezésüket ezen szövetkezettnek köszönik. Így ez az intézet szociális téren is sok érdemet szerzett magának.

— **A magyar ujságírás szenzációja!** A NAP a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérélhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza. Naponként 125,000 példány! Egy szám 2 krajczár. A NAP előfizetési ára: Egy évre 16 K., félévre 8 K., negyedévre 4 K., egy hónapra 1 K. 40 fillér.

— **A Kárpátgyesület turista-estélye.** A Kárpátgyesület Eperjesi Osztálya szokásos évi turista-estélyét márczius 25-ikén tartotta meg a Kollégium nagytermében, nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében. A műsort ez alkalommal is szavalt és zeneszám élénkítette. *Divald Klára* Tompa M.: «Havasi rózsá» cz. virágregéjét szavalta nagy gonddal és mély érzéssel. Közvetlen, megkapó előadásával elvarázsolta a hallgatóságot a magas bércek és a mohos szirték közé, a hol szabadabb és szebb az élet. Ezután *Vörösi Sándor* felolvasta *Siegmeth Károly* tanulságos útirajzát: «A gömör—abatujtornai barlangvidék»-et. A barlangok keletkezésének tudományos ismertetése után végigvezetett a szerző az Aggteleki barlangon, a melynek feltárásában éppen *Siegmeth Károlynak* kiváló érdemei vannak. A barlang részeinek élénk leírása leköltötte a hallgatóságot a Sziliczei jégbarlang, Krasznahorka vára, Rozsnyó, Dobsina, a Sztracznai völgy után a Dobsinai jégbarlangot mutatta be. Szádvár és a Szádelői völgy ismertetésével ért véget a felolvasás. Az érdekes útirajz a feltárt vidéknek nemcsak természeti szépségeit, hanem geológiai, földrajzi és történeti jelentőségét is méltatta. A 114 vetített kép csak növelte a felolvasás sikerét. A vetítést *Peskó Ödön* eszközölte. A felolvasás közötti szünetben művészi quartettben gyönyörködött a hallgatóság. *Borsody Károly*, *Szutorics Dezső*, *Becht József* és a helybeli katonai zenekar kisbőgőse mély tudással adták elő Kun László «Szerenád»-ját és Bihari-Bloch «Bercsenyi-nótá»-ját. A helyesen megválasztott darabok magas színvonalú előadása nagy tetszést aratott, és a szereplők megérdemelt elismerésben részesültek.

— **Az elzúllott gyermekek érdekében.** Az utóbbi időben úgy a fővárosban, valamint a vidéken is felette meggritkáltak a törvényszéki rovat azon hírei, melyek fiatal, valósággal még zsenge korban levő gyermekek által elkövetett bűntettekről számoltak be. Hogy most javult a helyzet, az egyedül az Országos Gyermekvédő Ligának köszönhető. Ez rövid három évi fennállása óta máris 14,226 elhagyott gyermeket mentett meg az elzúllástól, és szeretettel karolván fel őket, a társadalom hasznos, munkás elemeivé neveli föl. A Liga tehát méltán megérdemli, hogy a közönség őt emberbaráti törekvéseiben hathatósan támogassa, mert azt talán felesleges is bővebben fejtegetni, hogy a Ligának céljai elérésében jelentékeny anyagi erőkre van szüksége. Az anyagi erők gyarapítását célozza a Liga által most rendezett tárgysorsjáték is, melynek tervezete valósággal szenzációs, mert a kibocsátott sorsjegyek mindegyike feltétlenül nyer és a legkisebb nyeremény is művészi ízléssel készült arany-, vagy ezüsttárgy. A Liga ezeket a tárgyakat részben ajándékba kapta, részben pedig vásárolta, s most sorsjáték keretében értékesíti. Senki sem ajándékoz és nem kockáztat tehát, a ki e sorsjegyekből vásárol, és mégis elősegíti a Liga törekvéseit, mert minden, e révén begyűlt fillér egy-egy megmentett kis lélek váltásádjá. A sorsjegyek ára darabonként 1 korona 50 fillér.

— **Hazai ipari beszerzési források új címűtára.** A «Hazai ipari beszerzési források» II. és bővített kiadása megjelent a m. kir. kereskedelmi múzeum szerkesztésében. Az új címűtár két részből áll. Az első rész betűrendben felsorolja mindazokat a cikkeket, a melyek az országban gyártatnak, példaszertű utalással arra, hogy az egyes

cikkek gyártásával mely vállalatok foglalkoznak. A második rész az ipartelepeket és azok gyártmányait tünteti fel ipari fő- és alcsoportok szerinti részletezésben. Több mint 1000 olyan ipartelep adataival bővült az új címűtár, a melyek az első kiadásban nem voltak fölvéve. 3930 magyarországi és 190 horvát-szlavonországi, összesen tehát 4120 ipartelepről és azok gyártmányairól nyújt részletes felvilágosítást. Ez a címűtár is, úgy, mint az első kiadás, elsősorban az állami és törvényhatósági hivatalok és intézetek számára készült, hogy azok ipari szükségleteik beszerzésénél e segéd-könyv segítségével a hazai közszállításokat megismerhessék. De korlátolt számú példányban a közönség részére is utányomatott a címűtár. Az állami és törvényhatósági hivataloknak díjmentesen küldetik meg a címűtár, a közönség pedig 2 koronáért megszerezheti a «Hazai ipari beszerzési források» kiadóhivatalánál (Budapest, V., Akadémia-utca 3.). Legzérösebb az összeget postán beküldeni. Az előírt címzés be nem tartásától késedelem áll elő a megküldés körül.

— **A «Szabadság»** című, Clevelandban (Amerika) megjelenő lapnak az *ajkai árta és ösvégek javára* rendezett gyűjtése — a rendkívüli nyomott gazdasági helyzet dacára is — elég szép eredménnyel járt, a mennyiben 3800 dollárt, magyar pénztékben tehát 19,000 koronát sikerült összegyűjtenie. Tanúsága ez az amerikai magyarság valóban nemes áldozatkészségének.

— **Vásár Zborón.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Zborón április 8-ikára eső országos vásár a f. évben kivételesen április 1-jén tartassék meg.

— **Szalonkázáshoz** töltények 9, 10 és 11 fillérével darabonként *Theiss* Árminnál Eperjesen, Fő-utca 58-ik sz. alatt kaphatók.

— **Turista-estély Kisszebenben.** A Kárpátgyesület Eperjesi Osztálya az idén is kirándult Kisszebenbe, hogy az ottani tagokkal együtt turista-estélyt rendezzen és a turisztika iránt mélyebb érdeklődést keltsen. A jól sikerült estély változatos műsorral márczius 28-ikán ment végbe. A műsor elején *Rosenfeld Miczi* szavalta Tompa M.: «Ki a szabadba!» című versét teljes átérzéssel és lelkes hévvel; a költeményben nyilvánuló természet-szeretetet hatásosan juttatta kifejezésre. Valósággal elragadta a hallgatóságot szép énekével *Moyzes Miklósné*, a ki *Astra* (Rubinstein), *Madárdal* (Taupert), *Boldog voltam* (Moyzes) és a *Csalogánydal* című darabokat adta elő. A közönség megújuló kivánságára magyar dalokat is énekelt. Kellemes hangja, művészi éneke osztatlan tetszésben részesült. A diszkrét kíséretet *Moyzes Miklós* szolgáltatta. *Serenyi Mariska* a «Bánkban» cz. darabból adott elő egy részletet zongorán. Fejlett technikájával, biztos játékkal méltán érdemelte meg a hallgatóság legteljesebb elismerését. *Siegmeth Károly* útirajzát: «A gömör—abatujtornai barlangvidék»-et *Vörösi Sándor* olvasta fel. A szépen megírt útirajzot ez alkalommal is nagy figyelemmel hallgatták meg. A képeket *Peskó Ödön* vetítette. Az estély rendezésében nagy érdemeket szereztek *Kraysell Miklós* és *Marschalkó Vilmos* osztályképviselők fáradhatatlan tevékenységükkel. Eperjesről többen rándultak át az estélyre. A felolvasást követő vacsorán *Eisselt Antal* polgármester és *Gallé Hugó* rendőrkapitány is megjelentek.

— **Trieszti Általános Biztosító Társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. Lapunk mai számának «Közgazdaság» című rovatában közöljük a Trieszti Általános Biztosító Társulat, a legnagyobb, leggazdagabb és a legregibb biztosító-intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mértékkel a társaság mindenkinek, a ki e czélből hozzáfordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, és betöréssel lopás elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r-t, valamint baleset elleni biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság számára. A társulat helybeli főügynöksége: báró *Ghillány László*.

— **Szepesiek kongresszusa.** A Szepesiek Egyesülete Budapestén és a SZEPESI LAPOK szerkesztősége az országban lakó összes szepességeket az Iglón, aug. 2. és 3. napjain megtartandó kongresszuson leendő részvételre fölkéri. A kongresszussal kapcsolatban albumot adnak ki, mely a megjelentek neveit és 225 arcképet fog tartalmazni. Ára 5 kor. lesz.

— **Mit szeretne minden hölgy tudni?** Elsősorban azt, hogy szépségét hogy tartsa meg, hogy védheti meg arcát a nap és szél befolyása ellen, hogy távolíthatja el arczáról az elcsúfító szeplőt, májfoltot, pattanást, mitesszert és egyéb arcztisztatlanságot. Ma már nem titok, hogy mindezek legbiztosabb segítőszere a törvényesen védett hírneves *Földes-féle Margit-kréme*, mely pár nap alatt a ránczokat kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. Ártaatlanságáért kezessék. Nagy tégely ára 2, kicsi 1 kor. minden gyógyszerárban. Postán küldi: *Földes Kelemen* gyógyszerész, Arad.

— **Automobil-tanfolyam.** A hadügy-miniszter rendelete alapján a cs. és kir. hadkiegészítő-parancsnokságok az összes tartalékos tisztékhez felhívást intéznek, mely szerint, ha az automobil vezetésében jártasok, egyik fegyvergyakorlatukon az automobil-tanfolyamra leendő beosztásukat kérhetik.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél a valódi «Moll-féle seidlitz-porok» bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvéttel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan *Moll A.* készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Számozott poharak a vendéglőkben.** Orvosi körökben azt az eszmét pendítették meg, hogy közegészségi szempontból igen hasznos lenne törvényhatósági szabályrendelet alkotásával elrendelni, hogy a vendéglőkben az italokat csak számozott poharakban lehessen kiszolgálni. Ennek az újításnak legfőbb előnye volna, hogy minden ivó megjegyezheti magának saját poharát s ellenőrizheti, hogy a pohár újabb megtöltésénél ne másnak poharát tegyék eléje.

Eperjesi Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesület.

Rovatvezető: Bohrandt Lajos, egyes. titkár.

— **Nem hervadt el, nem bukott meg a «Tulipán»!** Utóbbi időben különféle kószahír terjedt el egyesületünk központjáról, miért is ezekre biztos és legközvetlenebb forrásból következőket jelenthetjük: Mindazok, kik figyelemmel kísérték egyesületünk munkásságát, tudják, hogy a Magyar Védőegyesületnek a Tulipánkert-Szövetséggel való egyesülése után testet-lelket emésztő munkásságot fejtettünk ki a szervezés terén. Az eredmény fényesnek mondható, mert még semmiféle társadalmi mozgalom nem hódított annyit, mint egyesületünk eszméi. Teljesen parlagon heverő talajt kellett megmunkálnunk. A közgazdasági hazafiság társadalmunk széles rétegeiben egy ismeretlen fogalom volt. Oktatni, meggyőzni, rábeszélni kellett majdnem mindenegyes egyént, hogy végre ez a, más nemzetek lelki világában évszázadokon át már honos eszme — nálunk is itthonra találjon. Központunk utolsó közgyűlésén beszámolt az eredményről, s kimutatta, hogy hazánkban immár 843 közegészségesen vannak tagtársaink, s hogy eszménk leghatásosabb terjesztőjét, Iparvédelem cz. folyóiratunkat, a mely immár V. évfolyamát éli, czímszalag alatt 12,000 példányban küldi szét. Hogy egy ilyen nagy testületben, melynek tagjait csakis lelkiismerete fejelemezheti, sok eltérő nézet van, s hogy mindezeknek a felszabadult erőknél céltudatos irányban való vezetése igen sok tapintatot és önmegtagadással járó, lázas munkásságot igényel, az tagadhatatlan. Dobiecki Sándor volt központi ügyvivő tanácsos betegsége következtében a vezetés Ligárt Jánosnak került kezébe, a ki, nagy buzgalma dacára, talán nem volt elég jártas az ügyek kezelésében. Az ellenkező nézetet vallók felszólalásai kellemetlen vitákra adtak alkalmat, és a mikor végre magánügyei arra kényszerítették az újonnan választott ügyvivő tanácsost, hogy állásáról lemondjon, gróf Batthyány Lajos elnök is beadta lemondását. Az imígy lemondott elnök a lemondása visszavonására — tekintettel jelenlegi családi körülményeire is — nem volt rábirható, miért is Önagyméltósága az igazgatótanácsba egyhangulag bevalasztott. Bár fájdalmasan érint mindnyájunkat ez a váratlan fordulat, de az a nagy cél, melynek megvalósítása nemzeti érdek, megköveteli, hogy lankadatlan kitartással törekedjünk megvalósítására. Ilyen és ehhez hasonló változások elől sem a mi egyesületünk, sem másnemű társadalmi alakulások nem vonhatják ki magukat. A rosszakarató támadásokkal szemben pedig megerősít bennünket az a körülmény, hogy egyesületünk széleskörű tevékenységében intézményes jellegű alkotásokkal biztosította fennmaradását. Megnyugtathat bennünket az a tudat, hogy a rosszakarató támadás azok részéről indított meg ellenünk, kiknek szemében altruisztikus és önzetlen munkásságunk száka volt. Kereskedelemellenes irányzatot fognak ránk és üzleti szellem hiányával vádolják központunkat, annak dacára, hogy kereskedelmi és ipari szakosztályát kereskedelmi körök legelőkelőbbjei alkotják... Néhány esztendő óta a visszavonás s a pártoskodás szelleme romboló hatását minden irányban nyilvánítja. Tartsunk össze és ne hagyjuk, hogy ez az óriási erőmegszépsztéssel megalkotott és hazánkban soha ilyen hatalmas erővel meg nem nyilatkozott társadalmi munkásság néhány rossz-

akarattól egyén igazgatója következtében kárt szenvedjen. Az elnököt a közgyűlés választván, annak megtartásáig az elnöklésre gróf Somssich Tihamér társelnököt kérte fel a központ, az ügyvivő tanácsos helyettese pedig Dobiecki Sándor lett.

Tehát nem hervadt el, nem bukott meg a »Tulipán«, mert egyesületünk annyira körül van bástyázva intézményes alkotásokkal, hogy, habár fájdalmasan érint, de személyváltozások fennállását és munkásságát meg nem ingathatják!

A «Sorompó-Liga» — egyesületünk ifjúsági osztálya — Eperjesen f. évi március hó 28-ikán alakult meg. Az alakulás lefolyásáról i. t. olvasóinkat lapunk más helyén értesítjük.

= IDEGENFORGALOM =

Eperjesen, **BERGER** szállodájában

1909. év március havában.

Semsey Rikárd és neje földbirt. Hermány, Iberer Ferenc hajóskapit. Hamburg, Strasser Rezső keresk. Bécs, Klausz Lajos keresk. Bécs, Honig Albert keresk. Budapest, Heimann Adolf keresk. Budapest Heriska Miska keresk. Miskolcz, Thurn Mihály keresk. Budapest, Steiner Lajos keresk. Budapest, Haas Miklós jogh. Sátoraljaújhely, Kebely Ignác keresk. Arad, Hirsch Henrik keresk. Oderfurth, Novák Pál jogh. Alsókubin, Meskó Frigyes jogh. Alsókubin, Lehoczky Miklós jogh. Lestin, gr. Csáky Gábor hivataln. Budapest, Glogau Rikárd keresk. Bécs, Fried Simon keresk. Bécs, Brust Sándor keresk. Budapest, Erdélyi István és neje keresk. Budapest, Grosz Ignác keresk. Budapest, Biró Géza hivataln. Szerencs, dr. Keppich József orvos Budapest, Illés Armand keresk. Miskolcz, Kohn Emil keresk. Neutitschein, Hermann Scholzmann keresk. Bécs, Mankovics Pál plébános Hassát, Beniczky Gyula jogh. Tarr, Zelmer Károly keresk. Bécs, Ferbstein Dávid magánzó Eperjes, Kratniczky Antal keresk. Krakko, Berényi Henrik keresk. Szeged, Zöldi Sándor postalaltiszt Miskolcz, Bányai Mihály keresk. Budapest, Weisz Sándor keresk. Budapest, Adler László keresk. Budapest, Györi Ödön keresk. Budapest, Kapp Vilmos keresk. Rózsahegy, Marossi Mór keresk. Budapest, Brunno Fildemann földb. Románia, Cséri Zoltán tisztviselő Varranó, Schönbeck Georg keresk. Nürnberg, Jean Szt-Veran földb. Románia, Molnár Márton keresk. Budapest, Újhelyi Béla keresk. Bécs, Szabó Kálmán jogh. Losoncz, Manache Izidor keresk. Bécs, Klein Károly keresk. Bécs, Weber Hugó keresk. Troppau, Kolkner Géza leánya, zenész, Temesvár, Schwarz Albert keresk. Budapest, Bercs Ottó tanár Stubnyafürdő, Megyessy István tanító Mészgáló, Kurucz Mihály tanító Mészgáló, Dankó Miklós lelkész Mészgáló, Krajcsevich Gábor keresk. Budapest, Hofflich Mór keresk. Lőcse, Schwarz Gyula keresk. Bécs, Sági Adolf keresk. Budapest, Klein Miksa keresk. Budapest, Keller József keresk. Budapest, Kovács Gyula keresk. Budapest, Székely Henrik keresk. Budapest, Szojka Gyula kir. erdőtanácsos Budapest, Karpely József kárpitos Kassa, Körtvélyessy Aladár birtokos Tállya, Lutz Ernő keresk. Vágújhely, Heublum Siegf. keresk. Bécs, Oszkár Herman keresk. Bécs, Fischer Jenő keresk. Miskolcz, Lengyel Fáni táncztanítónő Miskolcz, Domány Emil keresk. Pozsony, Kepes László biztosító Karja, Sieger Viktor keresk. Brunn, Boter Miksa keresk. Bécs, Sebő Gyula keresk. Budapest, Stein Jenő jogh. Tarczal, Brich Ignác hivataln. Chabowka, dr. Orván Emil ügyvéd Csacza, Weisz Mór keresk. Bécs, Brenner Károly keresk. Bécs, Gerő Armin keresk. L.-Szt.-Miklós, Frank Ignác keresk. Kassa, Rosenfeld Jakab keresk. Bécs, Kemény Dezső jogh. Rimaszombat, König Mór keresk. Tolcsva, Bauer Albert keresk. Bécs, Steiner József keresk. Bécs, Debreczeni Elemér keresk. Kassa, Vásárhelyi Károly s.-tanfelügy. Eperjes, Wolfer Károly keresk. Solingen, Szakáll Antal jogh. S.-A.-Újhely, Czirjek József festő Győrefalu, Szöllősy Tivadar keresk. S.-A.-Újhely, Kedrits József s. neje keresk. Budapest, dr. Weisz Mór ügyvéd Bártfa, Jezsek József jegyző Raszlavicza, Guttmann Andor keresk. Budapest, Grósz Lipót keresk. Körmöcbánya, Pauck József keresk. Budapest, Branner Mór keresk. Csacza, dr. Fuchs Emil ügyv. N.-Mihály, Hernel Ferenc keresk. Budapest, Spitzer Izidor keresk. Budapest, Ballasáné-Fleschné keresk. Budapest, Dobos Aladár keresk. Budapest, Keitner József keresk. Budapest, Zahler József jegyző Héthárs, Schönberg Dávid keresk. Tölt-szék, Bartos Ferenc keresk. Kassa, Kádár Izsó keresk. Budapest, Hegedűs Jenő keresk. Kassa, Gintzl Hugó keresk. Budapest, Schlanger Gyula, keresk. Pécs, Zsarnay Géza hadnagy Gyöngyös, Zombory Gyula jogh. Mezőcsát, Kürth Ágoston keresk. Pozsony, Jánossy Károly adótitk. Komárom, Wenger Gyula keresk. Bécs, Wirtschaftfer Ferenc keresk. Bécs, Klein Adolf keresk. Kassa, Meszes Manó keresk. Budapest, Reichenthal Jakab keresk. Bécs, Glück József keresk. Budapest, Dóry Jakab keresk. Budapest, Lovász Sándor keresk. Budapest, Löwit Emil keresk. Budapest, Fenyves Pál keresk. Budapest, Kohn Izidor kávé Losoncz, Leichtmann Ödön keresk. Bécs, Singer Miksa keresk. Bécs, dr. Hirschfeld Márk ügyvéd Felsővízköz, Szemere Ferenc keresk. Budapest, Gyagyovszky Tivadar végrehajtó Hatvan, Weinfeld Márk ügyv. L.-Szt.-Miklós, Stern Miksa keresk. Eger, Mares Károly keresk. Prága, Kradekk Lipót keresk. Bécs, Beregi József keresk. Budapest, Mankovics Kornél esperes Feketekút, Hedry Géza birtokos Radács, Szinyei Merse Félix orsz. képv.

Jernye, Wahrenberger Hieronym keresk. Bécs, Friedenberg Lajos keresk. Bécs, Lukács Zoltán keresk. Bécs, Rockenstein Lajos keresk. Budapest, Klein Miklós keresk. Budapest, Führer Mihály keresk. Budapest, Bruckner Aladár keresk. Budapest, Schlanger József keresk. Pécs, Schwarz Ignác keresk. Budapest, Steiner Jakab keresk. Bécs, Herlicska Károly földbirt. Ábrahám-falu, Ledermann Dávid keresk. Budapest, Somló Károly keresk. Budapest, Almaton Ferenc keresk. Túróc-szentmárton, Deil Jenő kam. titk. Kassa, Lévai Béla keresk. Budapest, Havas Márton keresk. Eger, Mühlrad Adolf keresk. Bécs, Rosenthal Ignác keresk. Kassa, Salamon Lipót keresk. Pozsony, Mandl Henrik és neje keresk. Eperjes, Weisz Mór keresk. Bécs, Schweitzer Márk keresk. Budapest, Hofmann Károly lelkész-jelölt Igló, Berzeviczy Mária magánzó Berzevicze, Löwinger Sándor keresk. Bécs, Kanengiesser Henrik keresk. Berlin, Barna Gyula keresk. Bécs, Zamborszky Dénes orszgy. terembizt. Bpest, öz. Kys Gyuláné magánzó Miskolcz, Kovács Gyula keresk. Gyöngyös, Fleischman Rikárd százados Bécs, Reiter Manó keresk. Budapest, Jolesch Gyula igazgató Budapest, Kellerman Zsigmond keresk. Bécs, Elzász Manó mérnök Eperjes, Herz Győző hivatalnok Budapest, Lenkey Szilárd papnövendék Komlóspatak, Lanher Jenő keresk. Budapest, Groszman Dávid keresk. Miskolcz, Perényi Hermann gyógyszer. Kisszeben, Guttmann Samu keresk. Bécs, Laznicska Ferenc keresk. Száap, Toppicz György ügyvéd Kisszeben, Lipschitz Adolf keresk. Sátoraljaújhely, Garai Alajos keresk. Budapest, dr. Friedman Sándor orvos Karczag, Bíró Henrik keresk. Budapest, Moritz István g.-mérnök Budapest, Czimeg Frigyes keresk. Budapest, Kutasy Oszkár mérnök Budapest, Laufer Adolf hivatalnok Diószeg, Rubin Márton könyvelő Diószeg, Grünwald Hermann keresk. Kassa, Lichtmann Samu keresk. Budapest, Kertész Arthur keresk. Budapest, Holländer Leo keresk. Budapest, Schwartz Izsó keresk. Budapest.

Közgazdaság.

A Trieszti Általános Biztosító

Társulat (Assicurazioni Generali) f. évi március 18-ikán tartott 77-ik közgyűlésén terjesztették be az 1908. évi mérleget. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1908. december 31-ikén érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 972.108.481 kor. és 17 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 42.331.825 kor. és 78 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 19.086.145 kor. 05 fillérrel 283.242.702 kor. 29 fillérre emelkedett. A tűzbiztosítási ágba, beleértve a betörés- és tűközüveg-biztosítást, a díjbevétel 17.570.409.609 kor. biztosítási összeg után 28.866.290 kor. 38 fillér volt, miből 10.652.942 kor. 55 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 18.213.347 kor. 83 fillérre rugott és ez összegből 13.079.112 kor. 08 fillér, mint díjtartalék, minden teherrel menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 122.098.054 kor. 94 fillér. A szállítvány-biztosítási ágba a díjbevétel kitétt 3.577.201 korona 84 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.655.086 kor. 52 fillérre rugott. Károkkért a társaság 1908-ban 39.751.656 kor. 71 fillért és alapítása óta 938.794.591 kor. és 91 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 184.687.233 kor. 43 fillér esik. A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen 20.890.707 kor. 37 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 6.300.000 kor.-t tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely az ideai áttalással együtt 13.017.104 kor. 53 fillérre rug, tovább felemelendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai áttalással 1.413.602 kor. 84 fillért tesz ki. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai áttalások folytán 323.629.347 kor. 57 fillérről 346.151.371 kor. 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog-követelések 68.422.455 kor. 68 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 29.099.869 kor. 33 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 3.124.531 kor. 51 fillér. 4. Értékpapírok 219.102.504 kor. 80 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 5.613.421 kor. 24 fillér. 6. Tárczaváltók 786.489 kor. 29 fillér. 7. A részvényesek biztosított adólevelei 8.820.000 kor. 8. Készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 11.182.099 korona 57 fillér. Összesen 346.151.371 kor. 42 fillér. Ezen értékekből 68-8 millió korona magyar értékekre esik.

Bluz-selyem

1 kor. 15 fillérről méterje — legutóbbi újdonságok! Postadíjmentesen és már megvételre hához szállítatik. Gazdag mintaválaszték postafordultával.

HENNEBERG selyemgyáros, Zürich.

Felölös szerkesztő:
Dr. Obetkó Dezső

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu
GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

kitűnő sikerrel használtatik.

E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.



Első rangú gyógyvíz és diatetikus ital. Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyogyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack 32 fillér.

3/4 „ „ 40 „

1 „ „ 48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack 6 fillér

3/4 „ „ 7 „

1 „ „ 9 „

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

PÁSZTORY ÉLŐVIRÁG-KÖTÉSZETE.

Telefon 57-33.

Csokor- és koszorúkötésért az országban legtöbb első díjjal kitüntetve. Budapest, Rákóczi-út 3. sz. Nemzeti Színház.

Képes árjegyzék díjtalan.

Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

Építők- és építtetőknak

„ saját érdekük, ha, mielőtt megrendelést eszközölnek „ vízvezeték, központi fűtés, csatornázás, sodronykerítés és kavicsrosta-szükségleteikre, bizalommal fordulnak ajánlat- vagy felvilágosításért — melylyel díjtalanul szolgál —

GURSZKY JÓZSEF

fém- és vasműveshez; műszaki iroda és műhely:

KASSA, Ferencz József-tér 14. sz. Telefon-sz.: 347.

Városok, községek, gazdaságok, házak stb. vízmű, csatornázás és központi fűtés tervezési és kivitelezési vállalat. Külön osztály mindennemű sodrony, vaskerítés s kavicsrosta készítésére.

Főügynökség.

Egy, a biztosítás minden ágazatában működő régi, előkelő biztosító-társaság Eperjes és vidékére ügyes

= főügynököt = keres. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Nádparipa-liliumtej-szappan.

Legenyhébb szappan üde arczbőr biztosítására és szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

Vasúti menetrend.

Érvényes 1908. évi  október 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló . . . ind.	—	Csak hétfő s péntek	8 50 de	1 35 du	—	7 50 e
Héthárs . . .	—		6 10 r	9 36 „	2 23 „	8 40 „
Kisszeben . . .	—		6 33 „	9 58 „	2 44 „	9 04 „
Eperjes megálló „	—		7 05 „	10 26 „	3 15 „	9 35 „
Eperjes érk.	—		7 10 „	10 30 „	3 20 „	9 40 „
Naponta						
Eperjes ind.	5 00 r	7 40 de	10 40 „	3 35 „	8 20 e	10 10 „
Abos . . . érk.	5 33 „	8 12 „	11 05 „	4 00 „	8 45 „	10 46 „
Kassa . . . érk.	6 05 „	8 40 „	11 30 „	4 37 „	9 15 „	11 20 „
Budapest . . . érk.	1 00 du	1 55 du	8 45 e	10 20 e	6 35 e	8 15 r

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest . . . ind.	6 50 r	8 10 r	1 50 du	8 45 e	9 40 e	2 15 du
Kassa . . . ind.	12 30 du	4 10 du	7 10 e	6 06 r	7 50 de	10 50 e
Abos . . . érk.	12 53 „	4 36 „	7 29 „	6 30 „	8 16 „	11 17 „
Eperjes érk.	1 19 „	5 06 „	8 05 „	7 11 „	9 10 „	11 55 „
Vas. és csütörtök						
Eperjes ind.	1 30 „	5 20 „	8 25 e	7 36 de	—	—
Eperjes megálló „	1 35 „	5 25 „	8 31 „	7 42 „	—	—
Kisszeben . . . érk.	2 04 „	6 01 „	9 05 „	8 15 „	—	—
Héthárs . . .	2 22 „	6 24 „	9 30 „	8 38 „	—	—
Orló . . .	3 03 „	7 12 „	—	9 25 „	—	—

Eperjes—Bártfa:

Eperjes ind.	7 55 de	—	1 35 du	—	6 05 e	—
Bártfa . . . érk.	10 05 „	—	3 30 „	—	8 00 „	—

Bártfa—Eperjes:

Bártfa . . . ind.	—	6 00 r	1 10 du	—	8 20 e	—
Eperjes érk.	—	7 30 „	3 15 du	—	10 00 „	—

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes megálló ind.	7 05 r	10 26 de	—	3 15 du	3 15 du	—
EPERJES . . . érk.	—	7 10 „	10 30 „	—	3 20 „	3 20 „
Naponta						
EPERJES . . . ind.	5 00 r	7 40 de	10 10 „	11 40 de	3 35 „	3 35 du 6 45 e
Abos . . . érk.	5 33 „	8 12 „	11 05 „	12 11 du	4 00 „	4 00 „ 7 18 „
Abos . . . ind.	5 40 „	8 26 „	12 41 „	12 22 du	4 26 „	5 17 „ 7 30 „
Margitfalu . . . érk.	6 18 „	9 15 „	1 27 „	12 56 „	5 09 „	6 04 e 8 04 „
Göncvárdány . . .	7 00 „	9 55 „	3 10 „	3 10 „	6 45 e	6 45 „ 8 55 „
Szemelvény . . .	9 20 „	12 05 „	5 15 „	5 15 „	9 10 „	9 10 „
Szepesolaszi . . .	6 54 „	9 55 „	2 04 „	1 20 „	5 48 „	6 44 „ 8 30 „
Várada . . .	8 20 „	10 50 „	3 00 „	3 00 „	8 15 „	8 15 „
Igló . . .	7 25 „	10 31 „	2 40 „	1 47 „	6 20 „	7 20 „ 8 56 „
Lécs . . .	8 20 „	—	4 35 „	2 30 „	7 35 „	10 30 „ 10 30 „
Poprád . . .	8 15 „	11 28 „	3 47 „	2 25 „	7 15 „	8 25 „ 9 34 „
Csorba . . .	9 08 „	12 12 du	4 60 „	3 12 „	8 10 „	—

Szepesség felől érkezik a vonat:

Csorba . . . ind.	6 04 r	7 52 r	11 34 de	2 36 du	4 58 du	7 32 e
Poprád . . .	6 26 „	8 18 „	12 02 du	2 59 „	5 25 „	8 00 „ 3 35 r
Igló . . .	7 01 „	9 20 „	1 08 „	3 35 „	6 31 e	9 31 „ 4 22 „
Szepesolaszi . . .	7 29 „	9 58 „	1 58 „	4 01 „	7 28 „	10 09 „ 5 04 „
Margitfalu . . .	7 51 „	10 32 „	2 34 „	4 23 „	8 05 „	10 38 „ 5 43 „
Abos . . . érk.	8 22 „	11 20 „	3 19 „	4 54 „	8 49 „	11 16 „ 6 34 „
Abos . . . ind.	8 36 „	12 56 du	4 38 „	5 25 „	11 24 „	11 24 „ 6 38 „
EPERJES érk.	9 10 „	1 19 „	5 06 „	5 55 „	11 55 „	7 11 „
„ megálló „	—	1 35 „	5 25 „	—	—	7 42 „

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérd. közönség szives tudomására hozni, hogy a

Fő-utcza 97. sz. házban fűszer- és csemegeüzletet

nyitottam. — Sok éven át előkelő üzletekben szerzett tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyérd. közönség igényeit minden tekintetben kielégíthetem.

A nagyérd. közönség szives támogatását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel:

Schnitzer Samu,
fűszer- és csemegekereskedő.

Geismadvolle, elegante und leicht ausführbare Toiletten.

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“. Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modebildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährlich: K 3.30 = Mk. 2.80.

Gratisbeilagen:

„Die praktische Wiener Schneiderin“
und
„Wiener Kinder-Mode“
mit dem Beiblatt
„Für die Kinderstube“
sowie
„Schnittmusterbogen“.

Schnitte nach Maß. Als Begünstigung von besonderem Wert liefert die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach Maß für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl leistungsgemäß gegen Ertrag der Spesen von 30 h = 33 Pf. unter Garantie für tadelloste Paffen. Die Anfertigung jedes Toilettenstückes wird durch jeder Dame leicht gemacht.

Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und Postanstalten sowie der Verlag der „Wiener Mode“, Wien 63, Sumpendorferstraße 87, unter Beiliegung des Abonnementsbeitrages entgegen.

Esszenciákat



szállítok kiváló minőségben, bármennyű szeszitalok, finom táblalékörök és speciálisok azonnali biztos elkészítéséhez. Ezenkívül ajánlok vegyileg tiszta

80%-os eczetesszenciákat pikáns erős eczet előállításához. Receptek és falragaszok ingyen mellékeltem. — Ár-lapok bérmentve.

Carl Philipp Pollak

Szolíd, szakavatott képviselők kerestnek! PRAG, Mariengasse 18.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy helyben

Löcsei-út 20. sz. házban,

Friedmann Dávid cég alatt nyitott

épületfa-kereskedés

vezetését elvállaltam.

A faüzlet minden ágában szerzett tapasztalataim, valamint a raktáron levő bő készlet biztosítékot nyújtanak aziránt, hogy a t. cz. vevők megtisztelő bizalmának minden tekintetben meg fogok felelni.

Midőn tehát bátor vagyok a n. é. közönség becses figyelmét e vállalatra felhívni, kérem, hogy azt nagybecsű megbízásaival támogatni sziveskedjék.

Nagyrabecsülésem kifejezése mellett vagyok teljes tisztelettel:

Hübschmann Vilmos.



CZIM: AZ UJSÁG
BUDAPEST RÁKÓCZI-ÚT 54.

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

Korszerűen s díszesen felszerelt * * * Legvalasztékosabban berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA || PAPIRRAKTÁRA

EPERJESÉN.

Árjegyzékek, számlák, cégkártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intézőlevelek, címkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégnymással. . . .

Pénzintézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérleg számlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvasok, ügyvédi könyvek stb.

Bármely hírlapra előfizetések közvetítése.

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók ízléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, táncrendek, színlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítására. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntöde.

Költségvetések — készített nyomtatványokról — postafordultával.

706—1909. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvénzék, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy az Eperjes sz. kir. város tanácsa (képv. dr. Dobay Zsigmond ügyvéd által) végrehajthatóknak dr. Liska Mihály ügyvéd által ügygondnokolt *Maczej János s neje Miskó Mária* végrehajtást szenvedők elleni 13 kor. 14 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvénzék, az eperjesi kir. járásbírósa területén levő és Eperjes sz. kir. városban fekvő, az eperjesi 547. sz. teleknyelven A. I. 1. sor., 1152. hr., 276. öi. sz. ház felére, mely B. 5., B. 6. sorsz. a. Maczej János és neje szül. Miskó Mária nevében áll, s 2. sor., 1153. hr. sz. kertre, mely B. 5., B. 6. sorsz. a. Maczej János és neje szül. Miskó Mária nevében áll, 1340 korona kiküldött árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi **április 27-ik napjának délelőtti 10 órájkor** az eperjesi kir. törvénzék árverelőhelyiségében megtartandó nyilvános árverésen a végreh. novella 25. és 26. §§-ai értelmében el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzzel 134 kor.-t készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni és a bánatpénzt a végrehajtási novella 25. §-a értelmében kiegyesíteni.

Kir. törvénzék, mint tkvi hatóság.

Eperjes, 1909. február 6.

Unger Geiza
kir. tvszéki bíró.

Magánkézből eladó

egy 428 négyszögöl területű, szép

félelemeletes ház

a Petőfi-utcában — jutányos vételár és feltételek mellett.

Bővebbet dr. *Neuwirth Zsigmond* eperjesi ügyvédnél.

Új! praktikus! minden tekintetben czélszerű!

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek az

ADMIRAL

pormentesítő-olajat padlózat impregnálására. Teljesen szagtalan, a padlókat szép világosbarna színt ad.

SOLVAN

a legjobb folttisztító bármilyen posztó tisztítására, nem gyúlékony, mint a benzín.

Amerikai :: :: minden fémnek és ezüstnek — tisztító-crème

jótállás mellett — tartós fényt ad.

Izzólámpák, Edison- és Ganz-féle. ::

Üvegárúk :: ::

Porcellán :: ::

Luxusárúk :: ::

Konyhaberendezések

Email-edények ::

Fürdő- és ülő-kádak

Képkerekek :: ::

Üveges-munkák ::

Gyermekjátékok ::

== Nagy raktár ==

:: legnagyobbreszt ::

magyar gyártmányban

Werther J.-nél

:: Eperjesen. ::

Alapított 1862-ben.

Találmányokat

szabadalmaztat és értékesít;
védjegy- és minta oltalom az összes államokban

Pataky Vilmos

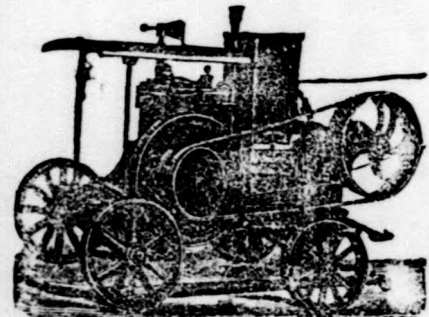
hites szabadalmi ügyvivő

Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89 22.

Saját szabadalmi irodák a külföldön:

Berlin, Paris, Amsterdam,
W., Leipzigerstrasse 112. 58. rue Lafayette. Keizersgracht 209

GNOM-MOTOR



:: 4000-nél több üzembn. Legegy-szerűbb, szolid építés. Villamos gyújtó. Gépész-nem szükséges. Leg-csekélyebb fo-gyasztás. Kedvező fizetések. Prospek-tus ingyen. :: ::

Oberurseli Motorgyár Részvény-Társ.
Bécs, VI 2, Gumpendorferstrasse 72.

„M-i-i-t-f” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-tele Antinicotin-csigarettahüvelyek fadobozban!”



Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzessel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes büvészkártyát tartalmaz.

!! A magyar újságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyet- len hű és kérielhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. HACSAK GÉZA.

Naponkint 125,000 példány!

== Egy szám: 2 krajczár. ==

A Nap előfizetési ára:

Egész évre . . . 16.— K | Negyedévre . . . 4.— K
Félévre . . . 8.— K | Egy hónapra . . . 1.40 K

Boreladás.

Tokajhegyalján Tolcsván

és a zsadányi előhegyen termett, saját keze- lésű, tiszta boraimat ajánlom megvételre.

1907. évi szamorodni ára literenként —70 kor.

1908. » » » » —70 »

1903. » » » » 1 06 »

1902. » » » » 2— »

5-puttonyos gyógy-aszúborok literenként

5 koronától 20 koronáig.

Szamorodni borok 136-literes hordókban szál- lítottak, hordók nélkül.

Hordók bérmentve visszaküldendők, ellenkező esetben literenként a hordóért 8 fillér számítatik.

Tisztelettel:

nagykállói KÁLLAY EMÁNUEL

szőlőnagybirtokos, Tolcsva (Zemplén m.)

PÉTERFALVI PAPIRGYÁR
OCEAN GGB.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSSEN

3261—1909. tkvi szám

Árverési hirdetményi kivonat.

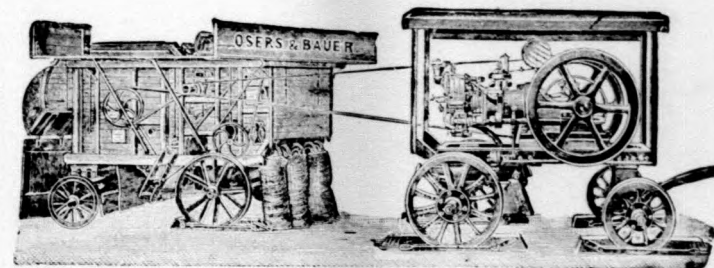
Az eperjesi kir. törvénzék, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy a Grancsai József tótsóvári lakos végrehajthatóknak *Bialkó-Sebej Katalin és Társai* tótsóvári lakosok végrehajtást szenvedők elleni 200 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvénzék és az eperjesi kir. járásbírósa területén levő és Tótsóvár községben fekvő, a tótsóvári 137 sz. tkjvben A. I. 2—5. sorszám alatti közös legelő- és erdőilletmény 1/429-ed részének s 6. sor., 17/a. hr. számú, 64/a. öi. számú ház- és keitből álló úrbéri zsellérség- nek B. 21, 23, 25, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37. sorsz. alatt Bialkó-Sebej Katalin, Sebej Borbála, Sebej Erzsébet, kiskorú Bialkó Mária, kisk. Bialkó Katalin, Sebej Katarina férj, Bialkó Ferenczné, Sebej Borbála férj, Zsiravszki Jánosné Sebej Erzsé- bet férj, Grancsai Józsefné, kisk. Sebej János, kisk. Bialkó Mária és kisk. Bialkó Katarina nevében álló jutalékaira 734 kor. 40 fill. kiküldött árban az árverést elrendelte, és hogy a ten- tebb megjelölt ingatlan az 1909. évi **április hó 6-ik napjának délelőtti 10 órájkor** Tótsóvár községkúzáján megtartandó nyilvános árverésen a végrehajtási novella 25. és 26. §§-ai érte- lémében el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzzel 73 korona 44 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni és a bánatpénzt a végreh. novella 25. §-a értelmében kiegyesíteni.

Kir. tvszék, mint tkvi hatóság.

Eperjes, 1909. január 19.

Unger Geiza,
kir. tvszéki bíró.



Osers és Bauer

kizárólagos MOTORGYÁR
Wien, XX., Dresdnerstr. 81-83a.
Magyarországi főkelelep:
Bpest, VI., Podmaniczky-u. 18.

= BENZIN-LOKOMOBILOS =
cséplőszerelvények a legszolidabb kivitelben.

Benzinmotorok! Szívógázmotorok!

A jelenkor legolcsóbb üzemereje, —3 fillér üzemköltség óra löerőnkint.
Több száz telep üzembn. — Elsőrendű, szolid gyártmány!

Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.
Benzin-lokomobilos cséplőszerelvényeink a többek között a következ- zőknél tekinthetők meg üzembn:

Ifj. Rohody Pál, Berczel, Szabolcs m., 4 HP, Farkas Ferencz, Berczel, Szabolcs m., 4 HP, Jeszó Mihály, Csemernye, Varannó mellett, 8 HP, Dörner Károly, Nagyasar, Gálszecs mellett, 10 HP, Ziegler Zsigmond, Mogyorós, Mándok mellett, 4 HP, Kovács Albert, Berencs, Patroha mellett, 4 HP. cséplőszerelvény.

Honi ipar! Kizárólag saját gyártmány! Honi ipar!

Legelőbb bevásárlási forrás sodronyfontat, kerítés, vas- és rézbutor és sodronyágybetét beszerzésére.

HICKER GY.

vas- és réz- butorgyára

Budapest, VII., Holló-utca 3. sz. (Dob-utca mellett)

Rézágak 35 frtól.

Gyermekágyak 11 frtól.

Vasker-tű ágybetét . . . 5-60 frt.

Fakeretű ágybetét . . . 3-60 frt.

Összecsukó vaságy . . . 5— frt.

Rézkaris 2-60 frt.

Tábori ágy sodronnyal 8— frt.

Telefon 22—66.

Ezen erős szerkezetű, tömör vaságy rézdiszszel, aczélsodrony- betéttel 15 forint.

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen, s hogy ezen czélját elérhesse: meg- ragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kene- geti arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem elenkezőleg: sok eset- ben tönkreteszí arczbőrt, úgy hogy igen hosszú idő, gond- os ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori *Földes* Kele- men aradi gyógyszerész **Margit-crème**-jével elért (különösen Francia- és Németországban), sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arcz minden tisztáltsága (szeplo, májfolt, kiütésel stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a *Margit-crème* készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő, s éppen azért, mert a titkot soha senkire sem bízza, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a *Margit-crème* mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arczunkat mindenféleképpen kenegetni és használnunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arcz szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szepítőszer a *Földes*-féle *Margit-crème*, mely már 4—5 napi használat után telje- sen átalakítja az arcz bőrt, eltünteti a szeploket, májfoltokat, kiütéseket, bőrvadkát, mitesszert, arcz- és kezővörösséget. Az arcz ideális szép, üde és ifjú lesz s a mellett a *Margit-crème* telje- sen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor., **Margit- szappan** 70 fillér és **Margit-pouder** (fe- hér- rózs- és crème-színben) 1 kor. 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A *Földes*-féle *Margit-crème* kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertáiban; a hol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így czimezve írni: *Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.*

Kapható Eperjesen:
Pálesch Árpád drogueriájában és Williger Pál, Kovaliczky Pál gyógyszerertáiban.

31.378. számhoz.

Örökeladási hirdetemény.

A magyar tanulmányi alap sárosvármegyei Alsómérk község határában fekvő, összesen mintegy 6711/1600 katasztr. hold kiterjedésű, öt részletben elterülő szántóföldjének külön-külön, esetleg együttesen leendő eladása iránt f. évi április 24-ik napján délelőtti 11 órakor Alsómérk község bírói lakán zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

A szóbeli árverésen résztvenni óhajtok részletenkint külön-külön 50—50 korona, az öt részletet együttesen megvenni szándékozók pedig 250 korona bánatpénzt kötelesek az árverés megkezdése előtt letenni s ugyanilyen bánatpénz csatolandó az írásbeli zárt ajánlatokhoz is.

A részletes eladási feltételek ezen miniszterium IX. ügyosztályában, az alsómérki községi bírónál és a sárosbogyányi körjegyzőség-nél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1909. márczius 26-ikán.

M. kir. vall.- és közokt.-ü. Miniszter.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb aoi bete-sek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuörszölési szer köszvény, csúz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apolásra úgy gyermekek, mint felnöttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szé-kü-lés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utávet mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, oszúnál és meghűléseknél, bedörzsölésként használva.

Figyelme-tetés. Silány hamisítványok miatt beuásarláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és ügyszolván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. D. Richter gyógyszerár az „Arany crosziánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi széküldés.

A Lőcsei-úton, a volt Glücksmann-féle házban

1 üzlethelyiség raktárral,
2 terményraktárnak alkalmas raktár-helyiség,

1 négy-szobás és 1 két-szobás lakás,
1 tágas istálló kocsis-lakással,
2 petroleum-pincze,
kerthasználat

azonnal vagy április hó 1-jétől együttesen vagy külön-külön bérbeadó.

Bővebbet Troszler Kálmán fűszerkereskedésében, Eperjesen.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszöt ne rendeljen addig, míg tölem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 kor., Delaware ezre 100 kor.

Cím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged, Somogy megye.

Keil-lakk

legkitünőbb mázolószér puha-padló számára.

Keil-féle viasz-kenöcs kemény-padló számára.

Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 90 fillér.

Keil-féle arany-fénymáz képkeretekhez 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Keil-féle legfinomabb cipő-krem 30 fillér.

Mindenkor kaphatók:

BOHRANDT J. V. czégnél, EPERJES.

Igló: Fogyasztási szövetkezet. — Kassa: Ifj. Novelly Sándor utóda. — Kisseben: Kassevits J. János.



CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gözcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecs-kavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes aczél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

QUALITÀ EXTRA SUPERIORE

Szives tudomásul!

Félrevezetések elkerülése végett kérjük gyártmányaink beuásárlásánál, melyek

BORSALINO-KALAP
név alatt világszerte ismeretesek, az itt látható védjegyeinkre és a bőre nyomott névjelzésre ügyelni.

Oly kalapok, melyek ezen védjegyek s a börjelzés nélkül mint BORSALINO-KALAPOK hozatnak forgalomba, nem a mi gyártmányaink.

BORSALINO GIUSEPPE & FRATELLO SOCIETÀ ANONIMA
KALAPGYÁR (Alapított 1857.)
ALESSANDRIA (Olaszország).

QUALITÀ SUPERIORE

BORSALINO
ALESSANDRIA (ITALIA)
MARCA DEPOSITATA

ANTICA CASA FONDATA NEL 1857

Eperjesen kapható: SCHWARCZ EDE úrnál.

CARL KRONSTEINER-féle,

az idő viszontagságainak ellentálló, kalk-

façade-festékek

Évtizedek óta a legjobban bevált és minden utánzatot felülmul. Egyedül czélszerű mázolóanyag már festett façadeokon.

Mintakönyv és ismertetés ingyen s bérmentve. Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120. Raktárak minden nagyobb városban.

Emailfaçade-festék

mosható, egyszeri mázolóssal fed, előmázolás nélkül is emailszerű keménységet ad, csak hideg vízzel beuonva lesz használatra kész; antiszeptikus, méregmentes, likácsos. Belső helyiségek, faépítmények, nyaralók, kerítések stb. átfestésére.

Kapható minden színárnyalatban és m²-je 5 fillérbe kerül.